

64. évf., 2010. V. 13., ára 50 dinár

Jó Pajtás

<http://www>

Május 18.

Az internet világnapja

**A jövő heti Jó Pajtás
címdala és posztere**

Felgyorsult az olajfolt terjedése a Mexikói-öbölben

Háromszorosára nőtt az elsüllyedt olajfúró platform alól származó olajfolt a Mexikói-öbölben. A szennyezés terjedésének megakadályozásán küzdők erőfeszítéseit kedvezőtlen időjárás nehezíti, s az olajfolt már el is érte Mississippi, Louisiana és Florida állam partjait, felbecsülhetetlen mértékű környezeti károsodást okozva.

A friss műholdfelvételeken az olajszennyeződés közel 3000 négyzetkilométerre terjedt ki, de péntek estére már elérte a 9900 négyzetkilométert. Graber szerint ebből arra lehet következtetni, hogy felerősödött a nyersolaj szivárgása a mélytengeri kútból. A szivárgás azután kezdődött, hogy nem-

rég kigyulladt majd elsüllyedt a British Petroleum olajtársaság által működtetett Deepwater Horizon nevű olajfúró platform. A platformon magán is volt jelentős mennyiségű nyersolaj, illetve üzemanyag, ám a baleset miatt nyitva maradt a mélyfúrás rése, amelyen keresztül a tengerfenék alatti mezőből akadálytalanul ömlik kifelé az olaj.

Ha belátható időn belül nem sikerül leállítani a mintegy 1500 méter mélységben kitóduló nyersolajat, hamarosan annyi benzinnek megfelelő kőolaj ömlik a tengerbe, amellyel egy Fiat Punto 50 000-szer megkerülhetné a Földet!

-9-

Árverési világrekord: Picasso 106 millió dollárért

Minden idők legnagyobb árverési rekordját döntötte meg Pablo Picasso egyik alkotása: a Nu au plateau sculpteur (Akt, zöld levelek és szoborportré) című festmény a valaha leütött legmagasabb áron, 106,4 millió dollárért (kb. háromszáz-ezer szerbiai ember egyhavi fizetése!) kelt el a Christie's aukciós ház árverésén New Yorkban. Ezzel Picasso ismét átvette a vezetőt a legdrágább festők listáján...

A képet egy ismeretlen személy vette meg, aki telefonon keresztül vett részt az árverésen, s rálicitált hét másik vetélytársára.

A festmény értékét 90 millió dollárra becsülte az árverést lebonyolító aukciós ház. A művet korábban nyilvánosan csupán egyetlen alkalommal, 1961-ben láthatta a közönség az Egyesült Államokban.

Szakértők Picassó egyik legjelentősebb alkotásának tartják a dús kék és zöld színekben pompázó képet, amely a mester alvó szerelmét, Marie-Tehere Walterst ábrázolja. A festmény a néhai filantróp műpártoló, Frances és Sidney Brody hagyatékát képezte. Ők az ötvenes években vették meg a képet Picasso egyik ügynökétől. A festmény tavaly került a Christie's-hez, miután 93 éves korában elhunyt Sidney Brody.

Picasso: Akt, zöld levelek és szoborportré

A számítógép szerelmesei

Az internet világnapjára

Ma, a számítógép világában szinte nincs is olyan diák, aki ne érdeklődne iránta. Ha nincs is otthon mindenkinek komputere, az iskolában megtanulhatják az alapvető tudnivalókat.

Az óbecsei Samu Mihály iskolában is sok mindent megtanulnak a műszaki órán, valamint az informatikán, melyet szabadon választhatnak a tanulók. Hogy kik járhatnak oda, elmeséli a nyolcadikos **Bíró Dániel**:

– Informatikaóra most nyolcadikban kezdem el járni – kezd a mesélésbe Dani –, ugyanis csak azok mehetnek, akiknek matekból jó jegyük van. Igyekeztem kijavítani a jegyeimet, hogy járhassek. Mivel otthon nincs internet, így az iskolában internetezhetek. Ha valamilyen tantárgyból otthon beszámolót kell írni, akkor a nagynénémhez megyek, s ott töltök le dolgozatokat. Így nemrég a feltalálókrol, a repülőkröl, s a kábitószerkek káros hatásáról írtam beszámolót, s mindent a netről töltöttem le. A házi olvasmányok elolvasásakor is hasznát vesszük...

Itt vannak a hetedikesek is: **Bende Csongor, Horti Varga Kornélia, Gutási Nándor, Csanak Valentina, Ilincsi Irina, Csúzdí Noémi** és **Kerepes Orsolya**.

– Én is készítettem már beszámolót – kapcsolódik a beszélgetésbe Csongor. – Zenéből a zeneszerzőkröl, bigiből az ember hallószerveiröl. Letöltöttem az internetről, kinyomtattam, majd leírtam, meg persze meg is tanultam. Így kaptam már ötöst ezekből a tantárgyakból. No, nemcsak tanulásra használok, hanem szeretem az internetes játékokat is, főleg olyanokat, melyekből tanulni is lehet. Ilyen a Honfoglaló c. kvízzjáték, amit a Jó Pajtás olvasóinak is ajánlok.

Kornélia kedveli az ismerkedős rovatokat, a csetelést, az MSN- t a Skype-ot...

– Szeretek csetelni a barátnőimmel – mondja –, meg a Németországban élő rokonokkal is beszélgetni. Én is készítettem már beszámolót bigiből, föciből. Képeket is szeretek szerkeszteni. A barátnőim képeit szoktam összehozni.

Nandi annyira szereti a számítógépet, az internetezést, hogy ha nagy lesz, informatikusként dolgozik.

– Annyira megkedveltem a számítógépet – jeleneti ki –, hogy informatikatanár szeretnék lenni. Meg az is tetszene, hogy házakhoz járjak megjavítani a hibákat a számítógépeken. Már alig várom, hogy az informatikaórán tanuljuk a programozást! No, én se vetem meg az internetes játékokat. Szeretem a CONTER STRIKE-t. Az MSN, a Skype is nagy dolog, hisz látod azt, akivel beszélgetsz. Csetelek is a barátokkal, rokonokkal.

Valentina leginkább zenét hallgat, filmeket néz, látogatja a közösségi oldalakat, skypol...

– Én is szoktam skype-olni a kanadai, magyarországi rokonokkal, meg csetelni a barátnőikkel, ismerősökkel. Zenét, filmet töltök le, meg sokszor a tévét is nézem – mondja Valentina.

Balázsék ötven vannak testvérek, s mind zenekedvelők, sőt zenével kapcsolatos a hivatásuk is. Ő harmonikán játszik, s zenetanárnak készül. Gyakran az internet segítségével gyakorol.

– Szerintem az internet nagyon hasznos dolog – kezd a mesélésbe Balázs –, lehet ismerkedni a közösségi oldalakon, kapcsolatot tarthatunk az ismerősökkel, sok mindent meg lehet tanulni. A komputerem több alkalommal elromlott, mert sokat tanulmányoztam,

mivel nem értettem, hogyan működik. Mindig a testvérem javította meg. Harmonikázom, és sokat gyakorlok a számítógép segítségével. A képek is érdekelnek, át szoktam őket javítani.

– Kedvelem én is a közösségi oldalakat – folytatja az internetezéssel kapcsolatos eszmefuttatást Irina –, különösen az Ismerősöket (Poznanicit). Skype-olok a Kanadában, a Miami-ban, Egyiptomban élő rokonokkal, ismerősökkel. Nagyon hasznos dolog az internet, mindent le lehet tölteni. Mivel van laptopom is, így, ha a szüleim valamilyen sorozatot néznek a tévében, magammal viszem a szobámba, s ott nézem a nekem tetsző filmet. Meg a verset is a segítségével szoktam tanulni.

Noémi szeret szavalni, már szép eredményeket ért el a szavalás terén. Ha nincs meg valamelyik verseskötet, ő a verseket tölti le.

– Nekem megvan Petőfi Sándor és József Attila verseskötete, de mivel szeretem a verseket, több esetben más költők verseit töltöttem már le, mikor készültem a szavalóversenyekre. Ezenkívül csetelni is szoktam az osztálytársaimmal, leellenőrizzük, jól oldottuk-e meg a házi feladatot – mondja Noémi.

Orsolya a rádiót hallgatja szívesen a neten. A kedvence a Juventus és a Sláger Rádió. A YouTube-en pedig a videoklippeket, énekeseket hallgatja, nézi...

– Leginkább zenét hallgatok – meséli Orsolya –, de nem vetem meg a levelezést, csetelést sem. Ünnepekre sok szép képeslapot szoktam küldeni e-mailen az ismerősöknek. Meg MSN-ezünk a szimpátiámmal...

Konc Erzsébet

Családi körben

Nincs olyan diák, aki ne írt volna már fogalmazást a családjáról. Könnyű a dolgunk, hiszen azokról kell írunk, akik a legfontosabbak nekünk, mégis legtöbbször abban merül ki a téma, hogy csupán családi életünk mindennapjaiból szemezgetünk, ám azok a dolgok, amik valóban összekötnek minket, amiért fontos számunkra a családuink, valahol a sorok között rejtőznek. Bizony nehéz is megfogalmazni azokat az érzéseket, amelyek mindennapjainkat áthatják, hogy miben áll a feltétlen szeretet, mit jelent számunkra a családuink nyújtotta biztonság és támogatás, s az, hogy ők azok, akikre mindig, minden körülmények között számíthatunk.

A családról és a szülőkkel, testvérekkel való kapcsolatáról a szabadkai Đuro Salaj iskola tanulóival beszélgettünk. Arról mesélnék most nektek, mit jelent számukra a családjuk, milyen közös programjaik vannak, és min is szoktak hajba kapni a testvérek.

Varga Géza most nyolcadikos. A szüleivel sosem veszekszik, de a nővérével, aki nála három évvel idősebb, gyakran összekapnak a fürdőszoba-használaton.

– Ezek inkább csak apró bosszankodások, és nagyon hamar kibékülünk egymással. Olyan még nem volt, hogy hosszabb ideig haragban lettünk volna. A szüleim általában az iskolával kapcsolatban mondják a magukét, de nem veszekszünk. Elég sok időt töltök a családommal, többnyire délután vagy este jövünk össze, megbeszéljük, kinek milyen napja volt, szóba kerülnek az engem érdeklő dolgok is, filmezzünk, sőt néha kártyázunk is. Nyáron néha kirándulni megyünk, vagy meglátogatjuk a rokonokat. Tulajdonképpen csak úgy tudnám elképzelni nélkülük az életemet, hogy nem lakunk együtt, de hogy egyáltalán ne találkozzak velük, vagy ne halljuk egymást, azt nagyon nehezen viselném. Vannak barátaim, akik nevelőszülőknél vannak. Szerintem a nevelőszülők nem tudják mindazt megadni, amit az igazi szülők – mondja Géza.

– Mi is négyen vagyunk a családban, és van egy hét évvel idősebb nővérem. Mi is szoktunk veszekedni, de szerintem ez hozzátartozik a testvéri kapcsolathoz – véli a nyolcadikos **Vass Norbert**. – A fürdőszobán és a számítógépen szoktunk összekapni. Hiába vagyok én a „kisebb”, akit kényeztetnek, a nővérem nem enged nekem. De egyébként számíthatok rá, segít a tanulásban, és ha gond van, bármikor fordulhatok hozzá. A szüleimmel is jó a kapcsolat, nagyon sokat jelentenek nekem. Az estéimet velük töltöm, legtöbbször tévézünk, persze voltak emlékezetes élményeink is, ki-

rándulások, pecázások, amikor még a rokonok is jöttek. Sajnos az utóbbi időben valahogy nincs ilyesmire időnk, de néha-néha azért szervezünk valami közös programot.

Az ötödikes **Fodor Ákost** arról faggattuk, hogy szerinte hogyan élnek meg gyerekek, amikor a szüleik elválnak.

– Szerintem nem nagyon lehet az ilyesmit átvészelni. Azután már nincs meg az a szeretet, kevesebbet találkozunk, nincsenek közös programok, beszélgetések. Szerencsére az én szüleim együtt vannak, és nem is tudnám elképzelni, hogy milyen lenne, ha elválnának. A mi családuink öttagú, mert a tatámat is beleszámítom, és van egy nyolcéves húgom is. Néha összekapunk kisebb dolgokon, de mindig megy tovább az élet, sokszor muszáj engednem neki. Persze már most is megvédem őt, szerintem ez ösztönös dolog, és ez később is így lesz. Nem is tudok olyan okot elképzelni, amiért annyira összevesznénk, hogy soha többé ne álljunk szóba egymással. A szüleimmel mi is főleg este vagyunk együtt, és csak akkor töltöttem távol tőlük egy hetet, amikor a tatámnál voltam, de akkor is telefonon hallottuk egymást. Ha ez kimaradt volna, biztosan nagyon hiányoztak volna.

Rumić Béla most ötödikes. A családjával igyekeznek sok közös programot szervezni, esténként beszélgetnek, kártyáznak, tévéznek.

– Van egy negyedikes kishúgom, vele elég jól kijövünk, bár néha azért összeveszünk. Persze pár perc után kibékülünk, és mindig kiállok mellette. Nem engedem, hogy bárki is bántsa. A nagyszüleimmel kéthetente szoktam találkozni. Azt én is nagyon nehezen élném meg, ha a szüleim elválnának és nem látnám őket együtt. Viszont volt már, hogy apukám a munkája miatt hosszabb időre elutazott, de az nem ugyanaz. A nevelőszülők sem tudják ugyanazt megadni, amit a gyerekek igazi szülei, legfeljebb akkor, ha nincs saját gyerekük. Rossz lehet nevelőszülőknél élni. Vannak persze családon

belül is rossz szülők, de az enyéme nem ilyenek – jelenti ki Béla.

A hatodikos **Kőműves Teodóra** szerint, ha soha többé nem látná a családját, azt nem bírná ki.

– Volt már, hogy elgondolkodtam azon, hogy mi lesz, ha ők már nem lesznek, és csak a testvéreimre számíthatok, és nagyon rossz volt ebbe belegondolni. Egyébként van egy bátyám és egy nővérem, én vagyok a legfiatalabb. Mindig a nővéremre akaszkodtam, haragszik is érte. Van, hogy beáruznak, máskor kiállnak mellettem, de ez is beletartozik és történjen bármi, ők mindig is a testvéreim maradnak. Általában csak egymásra nézünk, elnevetjük magunkat, és már ki is békültünk. Az iskolán kívül sokat vagyok a szüleimmel, akik úgyszintén nagyon ragaszkodnak egymáshoz. Vannak közös programjaink, és nagyon jókat szórakozunk, mindig nagyon jó az az idő, amikor együtt vagyunk.

A hetedikes **Simity Gulyás Andreina**, röviden csak Andi az egyetlen a társaságban, aki egyke. Szerinte pontosan emiatt sokkal szorosabb kötelék van közte és a szülei között, mint azokban a családokban, ahol több gyerek is van.

– Ha együtt vagyunk, tévézünk, elme-gyünk a nagymamámhoz vagy kint vagyunk a szabadban és labdázunk, játszunk, időnként a nagyim és az unokatesóm is velünk tart. Bizalmasabban beszélgetni inkább a nenámmal szoktam. Néha rossz, hogy nincs testvérem, mert nincs, aki segítsen vagy akihez tanácsért fordulhatnék. Így jobban kötődöm a szüleimhez is, de talán azért mégis az a jobb, ha van az embernek testvére. Nem bánám, ha lenne egy húgom. Anya figyelmesebb, és megvéd, ha rosszat csinál, apu meg segít a tanulásban, meg ha bármiben segíteni kell, akkor ott van. Vigyáznak rám, szeretnek, gondoskodnak rólam. Nagyon fontosak ők nekem.

Sztojánovity Livia

Messze hangzó „krü-krü-krü-krü”

Az erdőszélen ilyenkor kezdenek csatogni az Afrikát megjárt fülemülék, a hó végén a folyókat kísérő ártéri erdők füzeseiben már énekel a kerti poszáta, a széleken „szer-szer-szer-szer” hangjával jelez a berki tücsökmadár, a lombkoronában geze énekel és sárgarigó flótázik. Az erdei utak mentén mindenütt virágok nyílnak. Az alföldi tölgyesekre jellemző a májusi gyöngyvirág, mindenütt gyakori az őzsaláta, a piros gólyaorr és helyenként, például akácokban, tömeges a kónya sárma.

Különösen az öregebb tölgyesekben lehet hallani a közép fakopáncs furcsa, nyávogó nászkiáltását. A piros sapkás, oldalain erősen szárfoltos madár belül már kissé korhadó fátörzsbe vési odúját, amelybe a tojó április végén, május elején rakja le öt-hét fehér tojását. A pár felváltva kotlik, a fiókák nem egészen két hét alatt kelnek ki, és háromhetesek, amikor elhagyják a költőüreget. Ezt követően a közép fakopáncs viszonylag rejtetten, csendben mozog, néha hosszú percekig ül teljesen mozdulatlanul. A talajon csak egészen elvétve látjuk, majd mindig a magas ágakon vagy a törzsön kutat táplálék után.

Sokkal feltűnőbb a fekete harkály. Röptében hangos „krü-krü-krü-krü” kiáltása messzire hallatszik, amikor pedig leül valahol, jellegzetesen nyávog. Előszeretettel keresi a rovarlárvákat a földön heverő öreg tuskókban, néha teljesen szétforgácsolja őket. Ha ilyen tuskót

találunk az erdőben, biztosra vehetjük, hogy fekete harkály tanyázik a környéken.

Fenyvesekben, de néha lombhullató erdőkben is találkozhatunk egy nagyon jellegzetes külsejű madárral, a búbos cinegével. Hegyes, tarka búbja összetéveszthetetlené teszi. A párok kétszer költenek évente, először áprilisban. Egy alkalommal alacsony letört fenyőtörzsben találtuk fészkére. Néhány lépésnyire álltunk, de amikor a cinege megérkezett – bár először csodálkozva ránk pillantott

Búbos cinege

– nyomban utána habozás nélkül eltűnt az üregben. Általában alacsonyan költ, elfoglalja a mesterséges fészekodút is. Noha a búbos cinege a nagy lucosok fészkelője, de elegyes állományú erdőkben is költ, és megtelepszik a nagyobb parkokban is.

Erdeink valószínűleg legszorgosabb rovара az aranyos bábrabló. Elsősorban a tölgyesekben él, ahol a hernyókat tizedeli. Sok más ragadozó rovarral ellentétben a szőrös hernyókat sem kíméli. A bogár több évig él, és élete folyamán legalább ezer hernyót és bábót pusztít el. A kb. 30 milliméter hosszú, rezesszőlőden csillogó szárnyfedőjű bogarat könnyű felismerni. Csak fényképezni szabad!

Májusi gyöngyvirág

Örvös galamb

Időszakunk a madárvonulás legfőbb ideje, és ilyenkor a parkokban gyakran olyan fajok is elének kerülnek, amelyekkel ott a költési időben sohasem találkozunk. Ilyen például az erdei szalonka: az észak felé igyekvő, hosszú csőrű madarak éjszaka repülnek, míg a nappali órákban az avarban pihennek. Gyakran előfordul, hogy parkokban töltik a nappali órákat.

Persze sok más erdei madár is felbukkan tavasszal ezeken az ember alkotta élőhelyeken, de néha egyébként nádasokban élő fajok is akadnak. Rendszeresen megjelenik például a sisegő- és a fitiszfűzike, az örvös és kormos légykapó, de évente lehet találkozni a bükkösök patak völgyeiben fészkelő kis légykapóval is. Árterületen láttam már vonuló búbosban-kát, míg dombvidéken egyebek mellett kakukkot, erdei szürkebegyet, énekes és cserregő nádiposztát figyeltem meg. A két utóbbi énekel, így vettem észre őket. Másnap újra ott voltam, de hiába kerestem őket, úgy tűnt az éjszaka folyamán továbbvonultak.

A parkok jellemző madara az örvös galamb. Vajdaságban is terjeszkedik, már nemcsak a természet lágy ölén és park jellegű élőhelyeken költ, hanem felbukkant a városi kertekben, sőt a belvárosban, az utcai fasorokon is. A Jó Pajtás szerkesztőségének ablakából is többször megfigyeltünk egy párt, mely a szemközti nyírfán fészkel. A párok áprilisban költenek először, szegényes gallyfészükben két fiókát nevelnek.

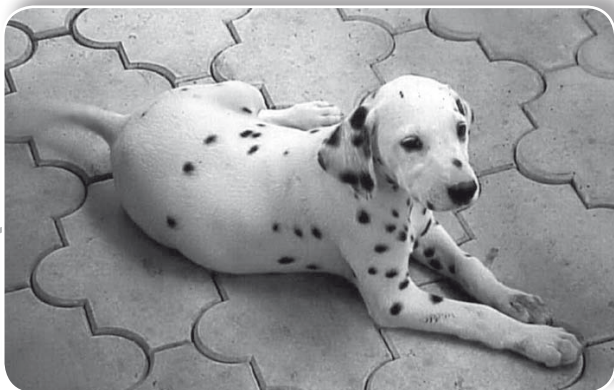
Sch. E.

Aranyos bábrabló

Kerti geze

Pöttyös

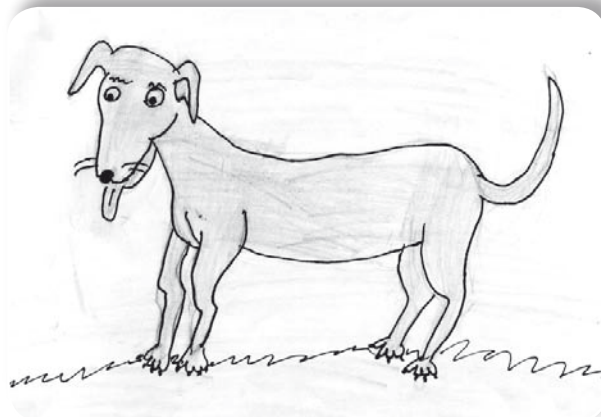
Kedvencem egy kutya, neve Pöttyös. Megtetszett nekem és a testvéremnek, és attól kezdve a miénk lett.

Ő egy dalmata, azért kapta a Pöttyös nevet. Elég sovány. Amikor fürdetjük, sokkal büdösebb, mint általában. Apával sétáltatjuk, mert a séta elején elég eleven és virgonc. Fogócskázni szoktunk vele. Igen gyors, így nehéz tőle elfutni. Szeret a labdával játszani. Mindenevő állat, de gyakran eszik húst, kenyeret, tésztát – egyszóval a maradékot. Megvédi a nagy kertjét a tyúkoktól. Volt egy olyan alkalom, amikor megvédté a szomszéd tyúkjait a macskától.

Szeretem, mert aranyos és a legjobb barátom.

Besnyi Botond, Szabadka

ÁLLATKIRAKAT

Pikszi

Egy nyári napon a boltból hazafelé jövet mellém szegődött egy kiskutya. Először örültem, mert azt hittem, hogy hím, de később megbántam, mert nőstény volt.

Aznap egy kis ólat csináltattunk neki apával. Pikszi lett a neve. A színe barnássárga, a mancsa széles, feje hosszúkas, és lógó fülei vannak. Szeretek vele játszani és labdázni. Mikor etetem, bemászok hozzá az ólba, nehogy elszökjön. A kutya nagyon gyorsan lerágja a marhacsontot. Nemrég két kiskutyája született.

Szeretem őket, mert nagyon cukik.

Varga Róbert, Szabadka

Lili

A kedvencem neve Lili. Azért választottam, mert ő volt a legcukibb kiskutya, amikor megszületett.

Egy saját kezűleg eszkábált kuckóban él. Tég-lából készült, és pokróccal van kibélelve. Rövid lábain gyorsan futkos. Ez jól is jön neki a labdakergetésben. Imád velem együtt labdázni. Minden nyáron megfürdetjük, és rendszeresen állatorvoshoz visszük. Barna a pofája és a lába, a farka meg hegyes. A többi része fekete. Rövid a szőre. Nagyon szereti a kutyaropit, de a maradék ebédet sem hagyja ott. Étkezés után mindig üres a tál. Ha éhes, kaparja az ajtót.

Azért ő a kedvencem, mert játékos kutyus.

Tóth Johanna, Szabadka

Nusi

Az én kedvenc állatom Nusi, a kutya. A nagymamánál él.

Kis termetű. Szeme barna, a szőre fekete. A fülei cukin lelőgnak. Négy közepes méretű lába van. A farka fekete, és állandóan csóválja. Azért különleges, mert a mellkasának egy része fehér, és épp úgy néz ki, mint egy kendő. Ezen a bizonyos kendőn nyáron fekete pöttyöket vettem észre. Pedigrével táplálkozik. Úgy szoktunk szórakozni, hogy különböző dolgokra tanítom, pl.: ülni, feküdni, „szolgálni”, pacsizni. Ezek közül 1-2-őt már tud. A labdát is vissza tudja hozni. Különleges módon került hozzám. Húsvéti ebédre igyekeztünk a nagyimhoz, mikor megtaláltuk. Így hát elvittük hozzá. Nagyszombatán ünnepelte a 2. szü-

linapját. Ez az én kutya, és én ilyennek szeretem.

Imamovity Inesz, Szabadka

HOROG

Petényi-márna

***Barbus peloponnesius petenyi* (Heckel, 1852)**

Ismertetőjegyek. Megnyúlt, hengeres testű hal, a feje kúpos, a farokrésze oldalról enyhén összenyomott. Orra hosszú, túlér a száján, szeme közepes nagyságú. Alsó állású, ívelt vonalú száját vastag, húsos ajak övezi. Felső állkapcsának elején 2 rövidebb, szájszögletében 1-1 hosszabb bajuszszál található. Hátúszójában az elágazó úszóugarak száma 8, az úszó nem tartalmaz fogazott csonttuskét. Farkalatti úszója rövid – mindössze 5 osztott sugár támasztja –, de magas, hátrasímtva a vége megközelíti vagy eléri a farokúszó tövét. pikkelyei elég aprók, számuk az oldalvonalon 51–56. Színezete sárgásbarna, szabálytalanul elszórt sötétebb foltokkal, alsó úszói piszkossárgák. Fejlettebb példányainak testhossza 15–20 cm, ritkán nagyobb.

Hasonló fajok. Nagyon hasonlít hozzá a márna, de annak hátúszója egy kemény, fogazott csonttuskével kezdődik – ami már a néhány centis ivadékon is jól kivehető –, anélis úszója hátrasímtva meg sem közelíti a farokúszó tövét. Alakjukat és szájukat nézve hasonlítanak hozzá a különböző küllőfajok is, de azok csupán a szájuk szögletében viselnek bajuszt, az orrukon nem, és az oldalukat szabályos sorba rendeződő, nagyobb méretű színjátszó foltok díszítik.

Környezet. Tipikus folyóvízi hal, ezen belül is a sebesebb sodrású vizek lakója. Elterjedésében a vízfolyás mérete nem meghatározó. A nagyobb folyóknak elsősorban a pérzónájára jellemző, de előfordul a pisztráng-, a paduc- és a márnázónában is. A kisebb vizek közül a

hegyi patakokban gyakoribb, az alföldre futó hegylábi vízfolyásokban ritkább.

Táplálék. Vegyes táplálékon él, a mederfenéken található rákokcák, rovarlárvák és csigák mellett lecsipegeti a kövek élőbevonatát, főltszedegeti a vízbe hulló magvakat és rovarokat, sőt az elpusztult élőlények maradványait is.

Szaporodás. Ivarérettségét a harmadik életévében éri el. Az ikraszám egy-egy nősténynél mindössze 1-2 ezer, a szemek átmérője 1,5–2 mm. Ívása a kisebb-nagyobb folyóvizek kavicsos-sóderes részén több részletben megy végbe, ezért májustól júliusig elhúzódik.

Elterjedés. A faj törzsalakja Görögország déli részén honos. A nálunk élő alfaj elterjedési területének központja a Duna medencéjére és a Dnyeszter vízgyűjtőjére esik, tehát őshonos halunk, amelynek valószínűleg a kialakulása is a Kárpát-medencében ment végbe.

Jelentőség. Gazdasági jelentősége nincs. Tudománytörténeti vonatkozása, hogy az alfaj magyar és latin neve egyaránt Petényi Salamon Jánosnak, a 19. század első felében élt neves magyar zoológusnak az emléket őrzi. Heckel eredetileg mint önálló fajt írta le, később azonban a *Barbus meridionalis*, majd utóbb a *Barbus peloponnesius* fajba sorolták be, mint elkülönült alfajt. Magas természeti értékén az átsorolás nem változtat, a Petényi-márna ma is kiemelkedő, de veszélyeztetett értéke faunánknak.

Harka Ákos-Sallai Zoltán:

***Magyarország halfaunája* című könyve nyomán**

Jutalom

Vártam a hétvégét, hisz a hétvége számomra egyenlő a horgászattal. Szombaton szoktam horgászni, de már pénteken készülődtem a „nagy napra”. Elkészítettem az etetőanyagot, melyet úgy állítottam össze, hogy kárászokat csaljon a horgász-helyemre, mivel a fülembé jutott, hogy a falu alatt futó csatornában ez a hal mozog. Szombat délután indultam, egy óráig tartott az út, amikor odaértem, kiválasztottam egy ígéretes helyet. Az etetés után kukoricával, gilisztával és csontkukaccal csaliztam. Sokáig nem volt kapásom, ezért csalihalakat fogtam, és bevettem a csukázó szerelékeket is.

Ekkor szokatlan helyen, alig félméteres mélységen karikakeszegek rájára akadtam, és sikerült néhányat kifogni, többet pedig elhibáznai. A karikakeszegek raja hamarosan elsomfordált biztonságosabb vizekre, de jött helyükbe vörösszárnyú. Ahhoz képest, mekkorára nőhetnek meg, nagyok voltak. Közben rövid ideig pörgettem is, de a ragadozók kitartóan hallgattak.

Ekkor az etetésen ügyeleteskedő szerelék jelzett kapást. Bevágtam, és rövid fásztás után természetes kárászt tessekeltem ki a partra. Gyönyörű példánya volt ez egy mára már rendkívül ritka, és védett halfajnak. Miután kigyönyörködtem magam, az aranyásra szépséget óvatosan visszaengedtem, hiszen ezt a halat immár tilos zsákmányolni. És hamarosan megérkezett a jutalom! A csukás szerelék kapást jelzett, kicsit kívártam, majd bevágtam. A horog jól megkapaszkodott, a fásztás nem tartott sokáig, és a vizek farkasa máris fáradtan kapkodott levegő után a zöld pázsiton. Jól megtermett példány volt, méltó jutalom a visszaengedett kárászt!

**Vastag Venter, 8. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye**

Nikolett és Ágota mesterműve

Biacsi Nikolett és Vladuc Ágota magyarcsernyei negyedikesek hatalmas munkára vállalkoztak. Összeállították a Vajdaság legismertebb és legnépszerűbb halainak jegyzékét. Ezt gazdag képanyaggal illusztrálták, majd figyelembe véve szűkebb hazánk vízrajzát, a halak elterjedését is feltüntették. Fontos hangsúlyozni, hogy mindehhez mellékelték a halaknak olyan pontos élettani meghatározását is, melyben még a tudomány sem talál kivetnivalót.

Tekintettel arra, hogy igen komoly, ismeretterjesztő anyagról van szó, számítógépesen átdolgozva lapunk következő számának hátoldalán közöljük kisposzterként.

Amikor útjára indítottuk a Haltan az oktatásban elnevezésű előadás-sorozatunkat, célunk az volt, hogy a halas témá-

val megfelelő helyen és megfelelő szinten foglalkozunk. A magyarcsernyei előadásunknak volt eddig a legtömegesebb közönsége. Az ott és akkor a téma iránt tanúsított élénk érdeklő-

dés eredménye, hogy jó írások mellett ez a poszter is eljutott hozzánk. Micsoda munka! Láttára még a szerkesztőség ajtaján levő maci is tágra nyitotta a szemét!

B. M.

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

Május 13.

Ma Szervác, Imola, Gerda, Fatime, Róbert, Gellért napja van.

Szervác

A latin Servatius név rövidülése. Jelentése: a megmentett.

Gellért

Germán eredetű név, a Gerhard, Gerhart névből származik. Jelentése: gerely, dárda, erős, kemény.

1717 (293 éve történt)

Megszületett Mária Terézia osztrák császárnő, Magyarország királynője 1740–1780-ig.

1940 (70 éve történt)

Winston Churchill beszédet mondott az angol parlamentben, amelyet így kezdett: „Nem ígérhetek mást, csak vért, erőfeszítést, verítéket és könnyeket.”

Május 14.

Ma Bonifác, Gyöngyi, Julianna, Paszkál, Bekény napja van.

Gyöngyi

A régi magyar gyöngy szóból származik. Lehet a Gyöngyvér név becézése is, amely Arany János névalkotása (Buda halála). A költő magyarázata szerint a jelentése: gyöngytestvér.

Bekény

Magyar férfinév, a Beke származéka. Más feltevés szerint ótörök eredetű név, és a jelentése: terméketlen ember.

1952 (58 éve történt)

Chicagóban megszületett Robert Zemeckis producer, Oscar-díjas rendező. Ismertebb filmjei: Forrest Gump – Golden Globe (1995) – Legjobb rendező; Oscar-díj (1995) – Legjobb rendező; Kapcsolat; Vissza a jövőbe 1–3.; Temeletlen múlt; Roger nyúl a pácban; Ház a Kísértet-hegyen; Jól áll neki a halál; A smaragd románc; Tragacsparádé; Mesék a kriptából; I Wanna Hold Your Hand (1978).

1853 (157 éve történt)

Gail Borden feltalálónő szabadalmaztatta a sűrített tej előállításának módszerét.

1931 (79 éve történt)

Megszületett Domonyban Huszárik Zoltán magyar filmrendező. Ismertebb filmjei: Szindbád, Csontváry, Koplalművész, Holnap lesz fácán, Capriccio, Groteszk.

Május 15.

Ma Szonja, Zsófia, János, Izidor napja van.

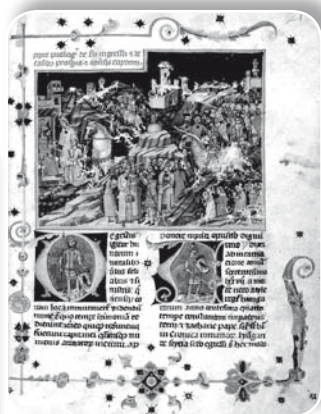
Zsófia

Görög eredetű név. Jelentése: bölcsesség.

Izidor

Görög eredetű név. Jelentése: Ízisz (egyiptomi istennő) ajándéka.

1358 (652 éve történt)

Egy ismeretlen szerző megkezdte a Képes Krónika írását.

1567 (443 éve történt)

Megszületett Claudio Giovanni Antonio Monteverdi olasz zeneszerző. Az 1607-ben bemutatott Orfeusz című szerzeményét az első operaként tartják számon.

Május 16.

Ma Mózes, Botond, János, Simon napja van.

Botond

Régi magyar személynév, a buzogány jelentésű bot szó származéka. Jelentése: buzogányos harcos.

Simon

Héber eredetű név, a Simeon név görög Szimón alakváltozatából származik. Jelentése: meghallgattatás.

1905 (105 éve történt)

Megszületett Henry Fonda amerikai színész (Volt egyszer egy Vadnyugat).

1953 (57 éve történt)

Megszületett Pierce Brosnan ír származású színész, James Bond nagyszerű alakítója. Ismertebb filmjei: A panamai szabó, Halj meg máskor!, A világ nem elég, A holnap markában, Goldeneye, 80 nap alatt a Föld körül, A varázskard – Camelot legendája, Dante pokla, Robinson Crusoe kalandos élete, Halálvonat, Gyújtóhatás, A negyedik záradék, Újvilági rapszódia, Remington Steele.

Latinovits Zoltán Szindbád szerepében

Május 17.

Ma Paszkál, Brúnó, Andor, Szolón, Szalók napja van.

Paszkál

A héber eredetű latin Paschalis név rövidülése. Jelentése: húsvéti, a nevet a húsvétkor született gyermekek kapták.

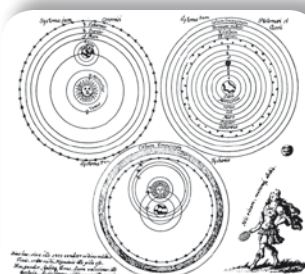
Szalók

Régi magyar személynév. Eredete bizonytalan. Feltehetőleg a Szal-, Szolkeztetű nevek régi magyar, -ók kicsinyítő képzős becézője. Lehet azonban szláv eredetű is. Török származtatása, mely szerint a jelentése balkezes volna, vitatott.

1941 (69 éve történt)

Budapesten megszületett Haumann Péter színművész. Ismertebb filmjei: Fekete gyémántok I–II., Indul a bakterház, Egészséges erotika, Régi idők mozija, Keménykalap és krumpliorr, Kincskereső kisködmön.

1543 (467 éve történt)

Nikolaus Kopernikusz lengyel csillagász halála előtt nem sokkal megjelentette fő művét az égitestek mozgásáról, amelyben elvetette Ptolemaiosz geocentrikus világképét. Kopernikusz új világképe szerint a Nap a bolygórendszer középpontja.

Május 18.

Ma Erik, Alexandra, Kamilla, Bódog, Klaudia, Félix, Erika napja van.

Bódog

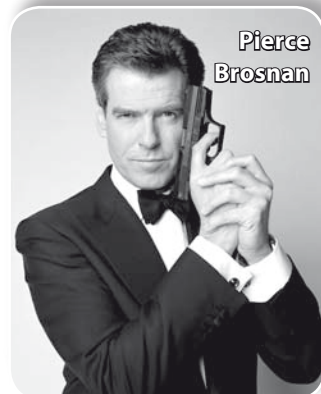
Régi magyar személynév. A boldog szó régi bódog alakjából származik. Eredeti jelentése: gazdag.

Erika

Germán, latin eredetű név, az Erik férfinév női párja, gyakran tévesen azonosítják az erika növénynévvel. Jelentése: nagyrebecsült.

1978 (32 éve történt)

A múzeumok nemzetközi napja. Ennek kapcsán: Múzeumok éjszakája!

Pierce Brosnan

1972 (38 éve történt)

Meghalt Csépe Imre költő, író, a vajdasági magyar irodalom egyik kiemelkedő alakja.

1980. május 18. (30 éve történt)

Kitört a Szent Ilona tűzhányó Washington államban. A vulkánkitörés mintegy hatvan emberéletet követelt. A vidéken a robbanás nyomáshullámai körülbelül ötszázmillió dolláros kárt okoztak.

Május 19.

Ma Ivó, Milán, Emiliána napja van.

Milán

Szláv eredetű név. Jelentése: kedves.

Emiliána

Latin eredetű név, az Emilián férfinév latin eredetijének a női párja. Jelentése: az Aemeliusz nemzetségből való.

1975. május 19. (35 éve történt)

A japán Junko Tabei megmászta a Mount Everestet, így ő lett az első nő, aki feljutott ide. Egyetlen hegyi vezető kísérte.

1948 (62 éve történt)

Megszületett Grace Jones énekesnő, színésznő. Ismertebb filmjei: Shaka Zulu – Az erőd; James Bond 007 – Halálvágtat; Conan, a barbár 2. – A pusztító; Dancehall Queen (1997) – filmzene-előadó.

1986 (24 éve történt)

Megszületett Eric Lloyd amerikai gyermekszínész. Eddigi filmjei: Télapu; Télapu 2. – Veszélyben a karácsony!; Luminous Motion; Majomparádé; Ne add fel, mamil!; My Giant; Batman & Robin.

Megegyezett a világ tetejéről Kína és Nepál

Évtizedeken át tartó vita után megegyezett a Föld legmagasabb pontjának, a Mount Everestnek a magasságáról Kína és Nepál – számoltak be hivatalos források. A Mount Everest hivatalos magasságát indiai mérések alapján 1954-ben 8848 méterben határozták meg, Nepál ehhez tartotta magát. Kínai hegymászók és kutatók 2005-ös Everest-expedíciója viszont eltérő eredményt hozott, szerintük a legfelső hóréteg nélkül a hegycsúcs mintegy 3,7 méterrel alacsonyabb az 1954-es adatoknál, vagyis „csak” 8844,43 méteres. A kínaiak még hibahatárt is megadtak, méghozzá 21 centimétert. A közelmúltban tanácskozást folytató kínai és nepáli küldöttek most megegyeztek abban, hogy mindkét adat pontos.

Négy hónapig összezárva negyven viperával

Négy hónapot akar kígyókkal eltölteni Négy brit ács, hogy bekerülhessen a Guinness Rekordok Könyvébe. A 44 éves David Jones nem otthon kígyózik majd 121 napig, hanem a Dél-afrikai Köztársaságban, ahol egy szobában lesz összezárva 40 kígyóval. A kígyók halálos mérgűek: puffogó viperák, kóbrák zöld és fekete mambák. A 121 napos kígyózás a tervek szerint április 24-én kezdődik. A jelenlegi világrekord ebben a kategóriában 113 napos. Martin Smit tartja, 3 hónap és bő 3 hét alatt egyszer sem marta meg kígyó – jegyezte meg a BBC brit sajtóorgánium.

**Indiában több
a mobiltelefon,
mint az illemhely**

Rekord hőhullám New Yorkban: a napokban 32,2 fokot mértek

Rekord magasságú hőséget mértek New Yorkban a múlt héten: a hőmérő higanyszála 32,2 Celsius-fokig kúszott fel. A legutóbbi csúcshőmérsékletet április 7-én – 31,6 Celsius-fokot – 1929-ben mérték az amerikai nagyvárosban. New York parkjai szerdán megteltek napfürdőzőkkel. A keleti partvidék más városaiban – köztük Washingtonban és Bostonban – is 30 Celsius-fok körüli áprilisi nyár köszöntött a helybeliekre. A hőmérséklet jóval magasabb a sokéves átlagnál. A meteorológiai előrejelzések szerint azonban a hét végén jelentős lehűlés várható, és az ebben az évszakban szokásos 15 Celsius-fok körüli hőmérséklet lesz.

Indiában több a mobiltelefon, mint a WC – derült ki egy New Yorkban közzétett ENSZ-jelentésből. A dokumentum szerint a világ második legnépesebb országában csak 366 millió embernek, vagyis a lakosság 31 százalékának adatik meg, hogy illemhelyet használjon. A nyilvántartott mobiltelefonok száma viszont jóval magasabb, 545 millió, ebben valószínűleg közrejátszik az is, hogy sok indiainak két, három vagy akár több készüléke van.

Melinda, a királylány

Volt egyszer egy királylány. Apja mesés országok uralkodója volt. Egy napon elhatározta ez a szépséges, pártját ritkító lány, hogy megnézi, mi van a nagyvilágban. Az apja nem nagyon örült neki, hisz nagyon féltette a lányát a legkisebb haja szálának meggörbülésétől is.

– Nem kell féltened apám, tudok vigyázni magamra.

– Bárcsak úgy lenne, hisz oly törekeny vagy, és az igazat megvallva, naiv is.

– Éppen azért itt az ideje, hogy tapasztalatokat szerezzek!

– Te tudod, lányom, csak annyit mondok, nagyon vigyázz magadra!

– Úgy lesz. – S azzal elkezdett csomagolni.

Így hát hétfő reggel Melinda, a királylány elhagyta Pompa országot, s szekéren útnak eredt. A szekeret két táltos paripa húzta. Ahogy egyre távolabb került Pompa országtól dús és terebélyes fák és végtelen mezőségek között döcögött. Melinda a szekéren csak száguldott egyenest, mikor egyszer csak megpillantott egy törpét. Kétségbeesettnek tűnt. Melinda leállt. A táltos paripák kifújták magukat, kimelegedtek már egy kicsit.

A törpe meg csak tétován egy helyben álldoga, és mintha könnyek jöttek volna a szemébe. Melinda rögvést megsajnálta a törpét s megkérdezte:

– Mi bajod van, te törpe, miért sírsz?

– Oh, nagy az én bajom.

– Éspedig? – kérdezte Melinda aggódóan.

– Mi, szerencsétlen törpék egy barlangban laktunk egészen boldogan addig, míg a vörös sárkány be nem fészkelte magát, s így otthontalanok nem lettünk.

– És ennek a sárkánynak nem volt hazája?

– De volt, csak a párja, a fehér sárkány elkergette hazulról, mert összevesztek.

– Így hát elzavart titeket bánatában a saját otthonotokból?

– Igen – mondta reményt veszítve a törpe.

– Majd én meglátogatom ezt a vörös sárkányt – szólt Melinda határozottan.

– Jaj, az lehetetlen, ha valakit is meglát a barlang felé közeledni, olyan nagy tüzet prúszköl, hogy megégnél – intette le Melindát a törpe.

– Inkább a fehér sárkányt látogasd meg, az kedves, és ő majd elmond mindent.

– Rendben – mondta Melinda, s a törpe felugrott a szekérre s úgy indultak útnak.

Döcögtek erdön, mezőn, völgyön át, mikor egyszer csak elérkeztek a fehér sárkány barlangjához. Leszállt Melinda a szekérről, mire a törpe felhívta a figyelmét, hogy csak illedelmesen elegyedjen beszédbe a fehér sárkánnyal, hiszen nagyon maga alatt van. Melinda megnyugtatta a törpét, minden rendben lesz. Melinda a barlang bejáratára előtt megállt, és hívogatta a fehér sárkányt:

– Hahó, hol vagy, fehér sárkány?

A sárkány épp aludt, úgy serkent fel álmából Melinda hangjára.

– Ki az? Hagyjanak engem békén!

– Melinda vagyok, Pompa ország királyának lánya, beszélni szeretnék veled!

– Miről? Nincs mit mondanom.

– Dehogyan nincs, azért jöttem, hogy segítsék.

– Ki tudna rajtam segíteni? – tört ki zokogva a fehér sárkány.

– Talán én! – kiáltotta Melinda.

– A párom gonosz lett, és elviselhetetlen, nem akar többet együtt élni velem!

– De hát mi okozta ezt?

– A gonoszsága, egyszerűen nem akar többet látni!

– De az nem megoldás, hogy a párod elüldözi a törpéket saját barlangjukból!

– Ez engem nem érdekel, és most hagyj békén!

S ezzel Melinda a törpével együtt felült a szekérre, s a törpe akarata ellenére a vörös sárkány felé tartott.

– Hidd el nekem, hogy nem enged senkit a közelébe – mondta a törpe

– Majd kitalálok valamit, amivel visszacsalogtathatom a szerelméhez.

– Te tudod – így a törpe, hisz szerette volna a többi törpével együtt visszakapni a barlangját.

Ahogy elérték a vörös sárkány barlangját, az éppen, valószínűleg mérgében, olyan tüzet okádott, hogy az egész barlang lángolt.

A törpe erre figyelmeztette Melindát:

– Vigyázz vele, még megégeted magad!

– Hé, vörös sárkány, Melinda vagyok, hozzád jöttem. Beszélni akarok veled.

– Miről akarsz beszélni itt nekem?

– A szerelmedről, a fehér sárkányról. Ki van akadva miattad.

– Nem érdekel, többé én már nem szeretem őt.

– De ő nagyon szeret téged, még sírt is.

– Hagyj engem békén! – morgott a sárkány flegmán.

Melinda azon törte a fejét, hogy milyen kitalált mese hatására térne vissza a párjához.

Így szólt:

– A fehér sárkány beteg ám, kezelésre lenne szüksége.

A vörös sárkány hirtelen csendben maradt, aztán megkérdezte:

– És mi a baja?

Melinda nem tudta, hogy mit hazudjon, csak ennyit mondott:

– Azt nem tudom, de úgy járja a hír, hogy súlyos.

A vörös sárkány elhallgatott, nem tudta mitévő legyen.

Melinda fogta magát, úgy gondolta, ez majd meglágyítja a szívét s a törpével együtt visszatért meglátogatni a fehér sárkányt. S láss öröki titkokat az életben, a fehér sárkány tényleg beteg volt, begyulladt a torka, és nem tudott tüzet okádni.

Melinda a barlang bejáratához érve így szólt a fehér sárkányhoz:

– Hahó, én vagyok az Melinda, a királylány.

– Krrr. – krákogott a sárkány – begyulladt a torkom, nagyon fáj, biztos mandulagyulladás.

Melinda nem hitt a fülének, tényleg beteg lett a sárkány. Hirtelen nem tudta, hogy ezt jó vagy rossz hírnek könyvelje-e el. De így abban reménykedett, hogy ha ezt a vörös sárkány megtudja, kétségbeesésében biztos meglátogatja őt.

A vörös sárkány szívében pedig ez idő tájt egyre jobban felengedett a jég, s elhatározta, hogy mégis meglátogatja a szerelmét.

Ezalatt Melinda kellemesen elcsevegett a fehér sárkánnyal.

– Beteg lett a torkod? – érdeklődött.

– Igen, fáj kegyetlenül! – válaszolt a sárkány.

Hirtelen erős dübörgés rázta meg a földet, ugyanis jött a vörös sárkány sírva és aggódva.

Melinda és a törpe meglepődött.

– Sziasztok – köszönt a vörös sárkány Melindának és a törpének.

– Hol van a szerelmem? – kérdezte.

– A barlangban – felelte a törpe.

– Beteg a torka, nem tud tüzet okádni – mondta Melinda.

– Istenem, hát ez komoly – szólt a sárkány meghatva.

– Ha beteg vagyok, akkor már érdekellek?

– kérdezte a fehér sárkány szipogva.

A vörös sárkány nem szólt semmit, szomorúan lehajtotta a fejét.

– Most ne veszekedjete! Az apám nagy király, talán van erre egy csodaszere, amitől rendbe jöhetsz – nyugtatta meg Melinda a fehér sárkányt.

Azzal felszállt a szekérre, s visszaindult Pompa országba, az apjához.

Mikor Melinda megérkezett apja birodalmába, a futárok szaladtak a királyhoz, hogy közöljék vele, visszatért a lánya.

A király nagyon megörült, csak úgy zakatolt a szíve az örömtől.

Melinda a csodás királyi udvar előtt megállította paripáit, leszállt a szekérről, s rohant apjához.

– Szia apám – lihegte Melinda.

– Szia lányom – szólt jókedvűen a király –, hát hazatértél?

– Igen, de vissza kell mennem. Egy szerre van szükségem, amitől a sárkány barátom újra tud tüzet okádni.

– Miféle sárkány barátod? – értetlenkedett a király.

– Most ne kérdezősködj annyit, majd mindent elmagyarázok.

A királynak voltak csodadoktorai, akiknek szinte minden betegségre volt gyógyírjuk. A király elmesélte nekik, hogy mi baja van a sárkánynak, s azok rögvést a kezébe is nyomták a gyógyszert. A király odaadta Melindának az apró szemcséjű fehér port, aki szó nélkül azonnal visszautazott.

– Nem sokára jövök apám – azzal elszáguldott a szekérről.

Ahogy Melinda megérkezett a fehér sárkány barlangjához, látta, hogy békésen cseveg egymással a vörös sárkány és a törpe. Leszállt a szekérről, s odanyújtotta a fehér sárkánynak a fehér port.

– Ezt vedd be, ettől olyan leszel, mint régen – mondta Melinda.

S a fehér sárkány bevette és lenyelte a fehér port, s úgy meggyógyult tőle, hogy olyan nagy tüzet okádott, hogy még Melindaék is megperzselődtek.

– Oh, köszönöm, felséges királylány, hogy meggyógyítottad a páromat.

– Ne köszönj semmit, csak arra kérek, hogy cserébe hagyd el a törpék barlangját.

– Rendben, elhagyom, a jótettet én is jóval hálálom meg.

S ezzel összeölelkezett a két sárkány. A törpe pedig ujjongott örömeiben, s vitte a többi törpék is a jó hírt. Melinda pedig örült, hogy első útja során ilyen jó tettet cselekedett, s visszautazott Pompa országba. A két sárkány pedig boldogan élt, míg meg nem halt.

Dinók Zoltán

RÜGYFAKADÁS

A fagaragó

Mester Tibor fagaragóval készítettem interjút. Sok helyen találkozhatunk vele, hiszen asztalával bejárta már egész Bácskát. Kézműves ügyességéért már többször kapott elismerést.

- Mikor jött rá, hogy tehetségével elérhet valamit?
- Hát ez úgy történt, hogy kiskoromban hobbiból rajzoltam, és fából autó- és repülőgépmoделleket készítettem. A rajztanárom nem hitte, hogy én ilyen jól tudok rajzolni, ezért egész órán mellettem ült, és figyelt, hogyan dolgozom. Később, mikor idősebb lettem – kb. a középiskolában –, egyszerűbb képeket kezdtem faragni, persze nem fagaragó vésőkkel, hanem késekkel és egyebekkel. Mivel így elég nehéz volt a faragás, abba is hagytam. Ezután ékszerkészítéssel próbálkoztam. Ez már jobban ment, és ráadásul pénzt is kerestem vele. Egy idő után abbahagytam ezt a munkát is, mert más dolgokkal kellett foglalkoznom. Miután megnősültem, asztaloskodni kezdtem. Ez jól ment egy ideig, de idővel mind kevesebb lett a munka. Egy alkalommal a lányom kért egy nyakláncot fából, és így kezdtem el először nyakláncokat készíteni. Hobbiból ismét elkezdtem faragni, mert egy ismerősimtől kaptam vésőket. Aztán búcsúkra jártam és vásárokra. Így fedeztem, fedették fel a tehetségemet.
- Hány éve jár búcsúkra?
- Kb. három éve.
- Milyen fajta portékát árul e rendezvényeken?
- Asztalomon sok minden van: ikonok, házi áldások, kulcstartók, nyakláncok, kisebb szobrok, címerek, tálak és különböző szövegek, persze minden fából van, kézzel készítve.
- Milyen elismeréseket kapott már, illetve hogyan tudja, mikor és hol vannak a rendezvények?
- Általában meghívókat kapok, vagy pedig más árusoktól hallom, hogy hol, mi lesz. Kaptam már diplomákat, érmekeket, és egy-egy rendezvény után köszönőlevelet kapok a város polgármesterétől, mert részt vettem a rendezvényen.
- Sokat számít mondjuk a fa minősége vagy a vésőké a munka nehézségében?
- Igen, sőt ez számít a legtöbbet, mert vannak fafajták, amelyeket nem lehet szépen faragni, a vésők pedig, ha nem jó minőségűek, elgörbülnek vagy eltörnek.
- Általában merre szokott járni?
- Leginkább Bácskában járok. Gyakran járok Muzslyán, Palicsan, Magyarcsenyén. Magyarok lakta falvakban és városokban árusítok legtöbbször.

Mester Ramóna, 7. osztály, Szent Száva iskola, Nagyikinda

Tanítónőm

- A tanító nénink neve: Grubanov Martinek Emília.
- Középtermetű, barna a szeme és a haja színe is. Nagyon kedves, szereti a gyerekeket. Ő tanított meg írni, olvasni, számolni, és hogy hogyan kell viselkedni az iskolában. Szereti a képzőművészetet, és ezt a szeretetet nekünk is átadta. Sok pályázatra rajzolunk az irányításával, és rengeteg díjat kapunk.
- Számtalan helyre elvezetett bennünket: múzeumba, a Bucka-Gányó Művésztelepre, a Szelevényi erdőbe, a Népkörbe, színházba, erdei iskolába, nyaraltunk neki köszönhetően Horvátországban, kirándultunk Zobnaticára, a Rókatanýára.
- A negyedik osztály végén elbúcsúztunk majd tőle, de azután is gyakran meg fogjuk látogatni. Hiányozni fog a szeretete, kedvessége, törődése, nevetése. Én mindig ilyen tanító nénire vágytam.

Pap Iván, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Iskola

*A faluban van egy iskola,
Mindennap eljárom oda.
Ha szorgalmasan tanulunk,
Jó jegyeket kaphatunk.*

*Sok ötös díszíti a naplót,
Szép rajzaink ékesítik a pannót.
A tanító néni néha szigorú,
A mi arcunk ilyenkor szomorú.*

*Jó, hogy iskolába megyünk,
Így egyre okosabbak leszünk.
Egyszer, ha megnövünk,
Iskola helyett dolgozni megyünk.*

Mándity Lidia, 3. osztály, Kis Ferenc iskola, Bácsgyulafalva

Interjú osztálytársnőmmel

- Bemutatom Szabó Évát, az osztálytársnőmet, aki az életéről számol be.
- Itt születél Szabadkán? – kérdeztem érdeklődve.
  - Nem, Zentán születtem és Tiszaszentmiklóson éltem hatéves koromig, aztán Szabadkán kezdtem az általános iskolát és a zeneiskolát, mivel ideköltöztünk.
  - Melyik hangszert választottad?
  - Az első két évben zongoráztam, később áttértem a fuvólára, mert az jobban tetszett, és tehetségesebbnek is bizonyultam – mondta Éva nagy büszkén.
  - Részt veszel fellépéseken?
  - Igen, gyakran részt veszek a zeneiskolai fellépéseken, és utána a tanárnőm nem győzi hangoztatni, milyen tehetséges vagyok. De hozzáteszem, lusta is, és keveset szoktam gyakorolni – vallotta be.
  - Hogy teljesítesz az iskolában?
  - Színkitűnő tanuló vagyok ötödik óta, könnyen megy a tanulás.
  - Mit csinálsz szabad idődben?
  - Szeretek filmeket nézni, böngészni az interneten, és a kutyáimmal foglalkozni.
  - Milyen kutyusaid vannak?
  - Van egy barna labrador retrieverem, a neve Arla, van egy máltai selyemszőrűm, a neve Zoja és van két yorshire terrierem, a nevük: Bubu és Kira. Emellett van két cicám: Ciru és Szimba.
  - Köszönöm Éva, hogy ezt mind megosztottad velem.

Varjú Orsolya, 7. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Rigófűttyre ébredtem

- A hosszú tél után ma csodálatos reggelre ébredtem. Igaz, hogy nagyon korán volt.
- A nap sugarai beragyogták a szobámat. Ki is nyitottam az ablakot, hogy friss levegő jöjjön be. Csodálatos madárfűtty ütötte meg a fületem. Gyorsan kimentem az udvarba. Egy madarat pillantottan meg az antenna tetején. Onnan dalolt. A tatám mondta, hogy ez a gyönyörű hangú madár nem más, mint a feketerigó.
- Az udvar végében lévő fáról egy másik daloló hang hallatszott. Ismerős dalt fűttyörészett: „Huncut a bíró” – ismételte. Ez bizony nem lehet más, mint a sárgarigó.
- Minél tovább hallgattam, rájöttem, érdemes volt korán kelni. Szívesen élveztem volna tovább a madárdalt, de anyukám szólt, hogy mosakodni és reggelizni kell. Vár a tanulás. Pedig szívesebben nézegettem volna, hogyan építi fészket az ágakra az énekes. Gyönyörködve hallgattam volna a dalukat. De így is megszépítették a napomat.

Torma Teréz, 4. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

Pósa Nikoletta
szabadkai
tanuló rajza

Az asztalitenisz szerelmese

Interjúmat a szerb válogatott csapat egyik legjobb asztaliteniszezőjével, Pa-latinus Martinnal készítettem. A beszélgetés az edzőteremben zajlott. Először is üdvözöltem, ő pedig illedelmesen visszaköszönt.

– Hány éves korodtól üzöd ezt a sportot, és miért épp ezt választottad?
– Nyolcéves korom óta edzem. Azért választottam az asztaliteniszt, mert az osztálytársaim javasolták, izgalmas sportnak tartották.

A következő kérdésem így szólt:

– A családi körödben foglalkozott-e már valaki asztalitenisszel?
– Igen. A nagybácsim még mai napig is pingpongozik, ő egyben az edzőm is, amikor itthon, Szerbiában vagyok. Mindig azt mondja, hogy én az ő utódja leszek.

– Melyik iskolába jársz, és hány éves vagy?
– Jelenleg a budapesti Sport Középiskolába járok. Október huszonnyolcadikán leszek tizenhét éves.

– Magyarországon hol edzel, és hányszor naponta?
– Én a Wink Asztaliteniszklubban edzem. Suli előtt kondizok, suli után pedig a teremben három óra hosszat pingpongozok.

– Voltak-e már komolyabb sérüléseid az edzéseid, mérkőzéseid során?
– Nem, eddig nem voltak komolyabb sérüléseim, kivéve egy kis izomfájást.

– Merre utaztál már külföldön a válogatott csapattal?
– Bejártam Svédországot, Norvégiát, Hollandiát, és még sok más országot.

– Hogyan pótolod be a lemarat tananyagot?
– Szerencsém, hogy a családom átírja a leckéket, és a barátaim igyekeznek elmagyarázni azokat a részeket, amelyeket nehezebben értek.

– Mik a terveid a jövővel kapcsolatban?
– Szeretnék továbbra is sikeresen szerepelni, és bejutni egy elismert csapatba, majd részt venni az olimpiai játékokon.

Mivel láttam rajta, hogy fáradt, elbúcsúztam tőle, és további sikereket, jó eredményeket kívántam neki.

Kátity Ivor, 7. osztály, Szent Száva iskola, Nagyikinda

Vizes gondolatok

*A víz a mindenünk,
a víz az életünk,
a patakok vize
csodálatos kincsünk.*

*A víz a legszükségesebb,
nélküle élni nem lehet.
Örüljünk hát a szerencsénknak,
folyóknak, patakoknak, tengereknek.*

*Nem mindenki dicsekedhet ezzel.
A sok afrikai gyereknek
segítségül jól jönne,
az elprédált vízből
küldeni egy keveset.*

Orosz Beatrix, 5. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

**Galambos Roberta
(EmArt Műhely)
szabadkai tanuló
linómetszete**

RÜGYFAKADÁS

Az első interjú

Dárió vagyok, a szabadkai Belügyi Titkárság épülete előtt állunk. Péntek reggel kilenc óra van. Interjúalanyom József főfelügyelő.

– Azt szeretném megtudni, mi a munkaköre, mivel tölti napjait?
– Tiszteletem! Amint már mondtam, József főfelügyelő vagyok. Mindennapi teendőimet az aznapi bűnügyek alapján alakítom ki.

– Mit jelent ez tulajdonképpen?

– Például ma reggel autópást jelentettek a be a Kertvárosban. A helyszínelő csoporttal kivonultunk a helyszínre. Technikusaink a Continental autógumi nyomati találták meg, továbbá metálpiros festék nyomait és egy elvesztett parkolócédulát. A nyomokat „mulázsírozták” (az eredeti nyomokról gipsz- vagy viaszmásolatot készítettek), a festéknyomokat és a parkolócédulát külön speciális zacskóba zárták, és elküldték a laboratóriumba. Annyit már tudunk, hogy a parkolócédulán ujjlenyomatot is találtunk.

– Az ügygel kapcsolatban megtudhatnánk esetleg még valamit?

– A vizsgálat érdekében egyelőre mást nem mondhatok el, de annyit elárulhatok, hogy már leszűkítettük a gyanúsítottak listáját. Óvatosnak kell lennünk, nehogy kiszivárognak a bizalmas információk.

– Mégis, amennyiben megoldódik az ügy, megtudhatjuk-e a tettes kilétét?

– Igen, nyilvánosságra fogjuk hozni.

– Köszönöm a tájékoztatást, és további sikeres munkát kívánok.

Mivel riportalanyomnak folytatni kellett a munkáját, sietve távozott. Én annyit elmondhatok, hogy ez a szakma nem leányálom, és nem is veszélytelen, mert, amit lejegyeztem, az csak egy részlet a felügyelő mindennapjaiból.

István Dárió, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Interjú egy általam tisztelt személlyel

Interjúmat Kotró Eszterrel készítettem, aki a szomszédom. Nagyon régóta ismerjük egymást, de az utóbbi időben kevesebbet találkoztunk.

Beszélgetésünket egy borongós, csütörtöki napon tartottuk forró tea mellett.

– Mesélj egy kicsit magadról! Mivel töltöd a hétköznapijaidat? – kérdeztem.

– A tanulmányaimat a Ripp Rózsa Egészségügyi Középiskolában az egészségügyi nővérképző szakon végeztem. Az utóbbi hat hónapban a gyakorlatomat töltöttem a topolyai egészségházban, majd a szabadkai Közkórházban. Most készülök az áprilisi államvizsgára – válaszolta.

– Mit szoktál csinálni szabadidődben? – kérdeztem izgatottan.

– Szeretek mozogni. A legtöbb időmet táncal töltöm a Kodály Zoltán Magyar Művelődési Központban. Igaz, hogy a próbák sok időt és energiát követelnek, de nagyon szeretem ezt a hobbit. Utazásaim során sok új embert ismerhetek meg, melyből később barátságok alakulhatnak ki. Fontosnak tartom még azt is, hogy a táncal megőrizhetjük népi hagyományainkat és kultúránkat. Ennek a szellemében tartjuk meg következő fellépésünket is az 1848-as szabadságharc emlékére március 15-én, ahova téged is szeretettel várunk – mondta boldogan.

– Köszönöm a meghívást! Beszélgetésünk végén egy utolsó kérdés: – Mik a terveid a jövőre?

– Szoríts nekem az államvizsgára, majd utána elárulom a további terveimet! – válaszolta nevetve.

Nagyon örülök, hogy elkészíthettem ezt az interjút Eszttel, akivel nemcsak szomszédi, de baráti kapcsolatot is ápolunk. Mindig számíthatunk egymás táncára, segítségére. Felnevezek rá, mert ennyi munka mellett is szakít időt a barátaira, családjára és szabadidős tevékenységeire is.

Brindza Ágnes, 7. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Tavaszi

Szabó Lőrinc írja a Tavasz elé című versében:

„Dárdait már rázza valahol a nap. / Halloz az arany fanfárokot? / Itt az ünnepe a ragyogásnak, / a fényben szinte kigyúlnak a házak...”

Tavasszal még a reménytelen dolgok is értelmet kapnak. Én is kinyílok a tavaszi virágokkal, üzöm a tél fehér seregét, a téli szomorúságot. Új erőre kapok, szívom magamba a nap arany sugarait. A tavasz nemcsak a sok ruhától szabadít meg bennünket, ami önmagában is elég ok lenne arra, hogy várjuk, hanem sok más nehéz, nyomasztó érzéstől is, amit a nyakunkba zúdított a tél. A génjeinkben hordozzuk a tavaszi fészekrakás ösztönét, amikor megjelennek az első virágok, a madarak füttyörészni kezdenek. Nyitottabbak vagyunk, tettekre későbbiek az érzelmek terén is, és ez bizony nagyon jó érzés. Megszűnnek a nyomasztó, fénytelen napok, ragyog a fény, simogatja az arcunkat és a szívünket. Ennyi már elég is. Egy séta, egy kirándulás a rohanó hétköznapiakban csodákra képes.

Ilyenkor mindent másképp látunk. A tavasz csak a jó dolgokat hozza ki az emberekből, ezért ez a kedvenc évszámom.

Juhász Tünde, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Képzelt interjú az iskolapaddal

A múltkor hetes voltam, ezért tornaóra alatt fent kellett maradnom a tanteremben. Magányosan ücsörögtem a helyemen, a fejemet támasztva könyököltem a padban. Elgondolkodtam.

Egyszer csak egy rekedtes hangra lettem figyelmes:

– Mit könyökölsz ilyen szomorúan? – kérdezte.

Felkaptam a fejem, körbenéztem, de senkit nem láttam.

– Biztosan csak képzelődöm! – mormoltam magamban. Néhány pillanat után a kérdés megismétlődött, ekkor már kíváncsian visszakérdeztem:

– Ki szólt? Van itt valaki?

– Csak én vagyok, az öreg pad – hallottam a választ. Elcsodálkoztam.

– Te tudsz beszélni? – kérdeztem meglepetten.

– Hát persze hogy tudok! – mondta kissé sértődötten és hozzátette:

– Kérlek ne nyomd a hátamat, mert belyukad a sok könyököléstől!

Arra gondoltam, hogy ez biztos csak álom, hiszen a padok nem beszélnek.

– Nem álmodsz, Ádám!

– Még a nevemet is tudod? – csodálkoztam.

– Sok mindent tudok én, hiszen a születésemtől iskolapad vagyok. Véghallgattam már egy pár órát és felelést. Néhány puskát is hordtam a hátamon. Sőt titkos beszélgetések fültanúja is voltam.

Megdöbbenve hallgattam szavait, majd kíváncsian megkérdeztem:

– Nem unod még az iskolát?

– Nem – felelte. – Csak azt nem szeretem, ha valaki összekarcolja a hátamat körzővel, vagy ha lökdösnek vagy rugdosnak! – mondta panaszkodva.

Szégyenkezve gondoltam az előző szünetre, amikor én is doboltam rajta, és féltékeny bocsánatot kértem:

– Ne haragudj a dobolásért, nem akartam fájdalmat okozni!

– Megbocsátok! – mondta barátságosan. – De legközelebb figyelj oda, mit csinál, mert aztán egész éjjel sajognak öreg csontjaim.

Természetesen megígértem, és épp kérdezni akartam valamit még öreg barátomtól, amikor megszólalt az iskolacsengő. Ezzel véget ért a varázs. Többet nem szólt a pad. Én meg nem tudtam eldönteni, hogy valóság volt-e vagy csak képzelődtem.

Azóta figyelmesebb vagyok a padommal, nem firkálok rá, és nem dobolok rajta. Ha nem látja senki, néha még meg is simítom, ilyenkor egy halk reccsenést hallok, ami az ő nyelvén azt jelenti: Köszönöm.

Alijević Ádám, 7. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Első szerelmem

Ez az élményem 1. osztályban történt.

Mikor megérkeztem, elkezdtem ismerkedni. Megláttam egy fiút, akibe első látásra beleszerettem. Teljesen meghódította a szívemet. Úgy éreztem, ő életem szerelme. De most már tudom, hogy nem az igazi volt. Első naptól mindig együtt játszottunk, együtt mentünk haza, ezért úgy gondoltam, ő is szeret engem egész szívvel. Alig vártam a másnapot, hogy megint láthassam. Mikor jobban megismerkedtünk, elmentünk egymáshoz. Sokat játszottunk, fogócskát, bújócskát, amikor pedig rossz idő volt, beszélgettünk, viccelődtünk és légoztunk is. Eljött a Valentin-nap, küldtem neki egy szerelmes levelet, és izgultam, hogy mit szól hozzá, és hogy ő viszonzozza-e. Persze hogy küldött. Nagyon meghatódtam tőle, és így szóltam hozzá:

– Kösz szépen a levelet, nagyon tetszik!

– Szívesen, és én is köszönöm neked, nagyon szupi – mondta a hercegem.

Bejött a tanító néni, és így szólt:

– Átültetlek benneteket, mert beszélgettek egymással.

Épp a szimpátiám mellé kerültem. Nagyon jó érzés volt. Sajnos nem sokára ismét átültetett, mert megint beszélgettem, és így szétkerültünk, nagyon szomorú lettem.

Azóta a nagy románcnak vége szakadt. A napokban újra szerelmes lettem. Éppen úgy érzek, mint az elsőnél.

Könyves Regina, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Kedves Pajtások!

A tavasz „...a jó dolgokat hozza ki az emberből”, ilyenkor „a reménytelen dolgok is értelmet kapnak”, és „nyitottabbak, tettekre szelberek vagyunk...” – állítja **Juhász Tünde**, s gondolatait megerősíti a rigófütyire ébredő **Torma Teréz** érzelmekkel átszőtt, szép fogalmazásával.

Ezért kerültek be a munkáról, hivatásról szóló interjúk a mai Rügy-fakadásba. S még egy oka van ennek: a pályaválasztással kapcsolatos dilemmák. Mert ha sok szakmabelit szólaltattatok meg, sok foglalkozást ismertek, könnyebben találjátok meg a számotokra megfelelő szakmát. Olyat, amiben lelkiismeretesen, hozzáértéssel, kedvvel, örömmel dolgoztok majd, mert József Attila szavaival élve:

„...dolgozni csak pontosan, szépen,
ahogy a csillag megy az égen,
úgy érdemes.”

A múlt héten küldött írásokat a következőknek köszönöm:

Ada: Apró Andrea, Csuvik Sarolta, Gordán Carmen (2 írás), Horvát Alíz és Raffai Balázs;

Bácsgyulafalva: Kabók Dianna és Mándity Lídia;

Csantavér: Kollár Kati, Oláh Brigitta, Rékli Lejla és Kozma Regina-Januskó Manuella-Szeles Enikő;

Szabadka, Jovan Jovanović Zmaj iskola: Bencun Mia, Pivárcsik Nikol, Tóth Johanna; **Kizúr István iskola:** Bojcsity Dániel, Papp Sarolta, Pintér Dániel és Volenter Karolina.

Végül sok-sok lehetőséget és munkahelyet kívánok minden mai és jövődöbéli pályakezdőnek.

Tomán Mária

Megértettem az állatok nyelvét

Mindennap elballagtam az erdőszéli tavacskához pecázni. Húséges Bodri kutyám elkísért.

Egy szép nap, ahogy ott üldögéltünk a parton, kifogtam egy ici-pici csillogó halacskát, s ő így szólt hozzám:

– Dobj vissza, és teljesítem egy kívánságodat!

– Én csak azt kívánom, hogy az állatok nyelvét értsem – mondtam.

Visszadobtam a halacskát, és láss csodát! Teljesítette a kívánságomat. Hazafele a kutyusom elpanaszolta, hogy már évek óta nem találkozott a fiaival, Bodrival és Kormival, akik a szomszédos faluban élnek. Másnap bepakoltunk, és felkerekedtünk, hogy megkeressük őket. Sikerült. Volt nagy öröm, ugrándozás, futkosás, meg is sirattam.

Örültem, hogy megérttem az állatok nyelvét. Az útról két kutyussal tértünk haza, és most így élünk boldogan.

Saszivárevity Edvárd, 4. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

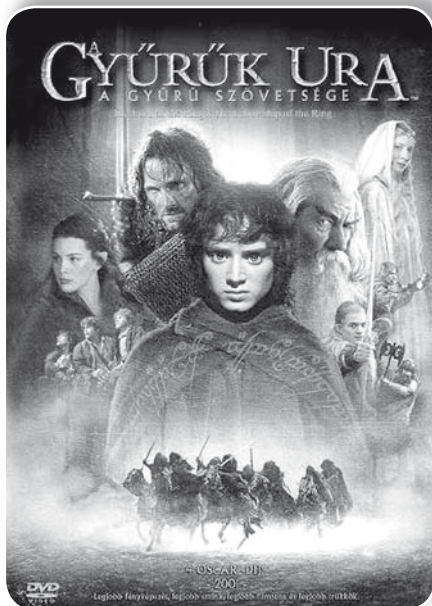

Makra Imre óbécsei tanuló rajza

**Fantáziavilágok a
filmvászonon – minden
mennységben
– Legkedvesebb
mozgóképes
fantáziavilágaink
toplistáját nem James
Cameron Avatarja vezeti,
hanem – meglepetésre!
– A Gyűrűk Ura trilógia
(2001, 2002, 2003)**

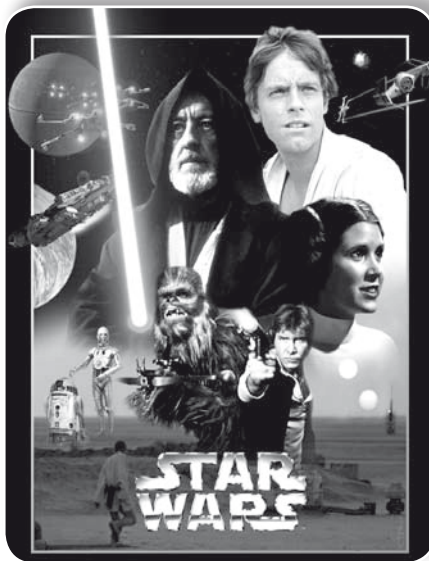
Nem először állapítjuk meg, hogy Hollywoodban váltak népszerűvé a nagy moziműfajok: a burlieszk (a mozizás hajnalán), a kosztümös kalandfilm, a szerelmi história, mindenekelőtt a western és az „újkorban” – köszönve a műszaki fejlődésnek – a fantasy-film szinte átvette az egyeduralmat, par excellence műfaj lett, korunk „népművészete”, s egy-egy sikerültebb alkotás már Oscar-díjakat is nyert. Kezdetben volt az álom a lehetőségek hazájáról, a feltöretlen, végtelen földekről, most arról álmodozunk, hogy egyszer majd feltárjuk a galaktika minden titkát. A fantasy-filmek mégis talányos remekművek, minduntalan kicsúsznak az értelmezések ismerős hálójából, de talán ezért szeretjük őket. Minden képsor mögött rejtőzhet „valami”, amiről még nem tudunk. 2010-ben is számos fantrasy-film várja a nézőket a mozikban (Avatar, Percy Jackson és az olimposziak – Villámtolvaj, légió, Eredet stb.). Nos, a fantasy-filmek toplistája számos meglepetéssel szolgál, de hát a „szakma” így látja a dolgokat.

1. A Gyűrűk Ura trilógia (2001, 2002, 2003)

Rendezte: Peter Jackson. Láttunk mágu-sokat, hobbitokat, törpéket, embereket és csámborogtunk Középföldön. Egy gyűrűért

2. Star Wars-sorozat (1977, 1980, 1983, 1999, 2002, 2005)

Rendezte: George Lucas, Irvin Kershner, Richard Marquand. Utazás a galaxisban! Fura szerzetek, fura népség és egy nagy csata a jó és a rossz között.

3. Nagy hal (2003)

Rendezte: Tim Burton. „Egy ember annyiszor mondja el a történetét, hogy eggyé válik velük. Azok túléltek őt, s így ő maga is halhatatlan lesz.” Edward Bloom tudta ezt, így már életében is az álom, a valóság s a mesék csodákkal teli határmezsgyéjén lavírozott.

4. Mátrix trilógia (1999, 2003, 2003)

Rendezte: Andy & Larry Wachowski. Ebben a sztoriban bármi megtörténhet, ám semmi sem az, aminek látszik. Az emberek által ábrázolt világ immár nem több, mint illúzió, energiatakarékos valóság, melyet gépek irányítanak.

5. Avatar (2009)

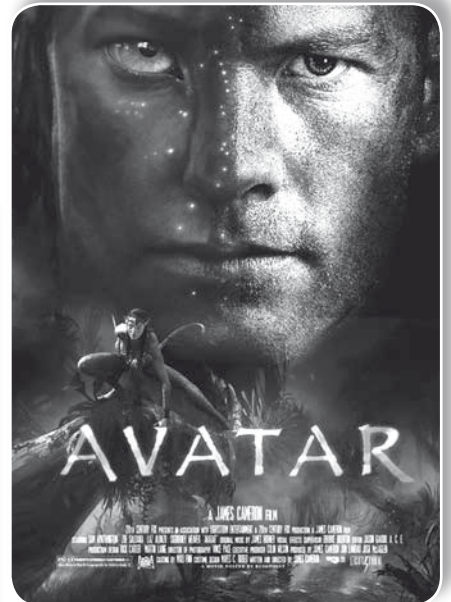
Rendezte: James Cameron. Már nem Neve-dában vagyunk, hanem a Pandora bolygón a természettel szoros kölcsönhatásban élő háromméteres na'vikkal. Páratlan élővilág és egy eléggé soványka mese. Az Avatar rengeteg dollárt kaszált, többet, mint a Titanic.

További sorrend: 6. Az ötödik elem (1997), 7. Zuhanás (2006), 8. Brazil (1985), 9. Óz, a

MENŐ FEJEK

A műfaj diadalmenete

folyik a harc az orkokkal és a trollokkal. Látványorgorgia, de azért a trilógia nem mindenkit nyugtázott le.

csodák csodája (1939), 10. A faun labirintusa (1998), 11. Majom (1995), 12. Roger nyúl a pácban (1988), 13. Dark City (1998), 14. Mulholland Drive (2001), 15. Harry Potter-filmek (2001, 2002, 2004, 2005, 2007, 2008), 16. Az emlékmás (1990), 17. Metropolis (1927), 18. Karácsonyi lidércnyomás (1993), 19. Az utolsó akcióhős (1993), 20. Narnia krónikái – Az orosz-lán, a boszorkány és a ruhásszekrény (2003), 21. A sejt (2000), 22. Csodás álmok jönnek (1998), 23. Elveszett gyerekek városa (1995), 24. Existenz – Az élet játék (1999), 25. Doctor Parnassus és a képzelet birodalma (2009).

B. Z.

Az unalmas óra

A tanár kérdezi a diákokat:
 – Te voltál az, aki a múltkor kiment az előadásom ideje alatt?
 – Nem, tanár úr, nem vagyok alvajáró.

Ki hasonlít híres emberre

Az iskolában a tanító néni megkérdezi a gyerekeket, hogy kinek az apukája hasonlít valamelyik híres emberre. Az egyik tanuló büszkén mondja:

– Az én apukám Mátyás királyra hasonlít.
 – Miért?
 – Mert olyan igazságos.
 Erre megszólal egy másik gyerek is:
 – Az én apukám Dugovics Tituszra hasonlít.
 – Miért?
 – Mert vállalatigazgató volt, és amikor lebukott, tíz embert rántott magával.

Csalódás

A vasutas család csemetéje először megy iskolába. Amikor hazaér, csalódottan kifakad:

– Az egész egy nagy átverés! Az ajtóra az van kiírva, hogy első osztály, bent meg minden csak fapados.

Az irigy

– Kisfiam, hogy jössz ki a tanító bácsival?
 – Kiválóan, papa! Képzeld, még irigyel is téged:
 – Miből gondolod?
 – Naponta mondogatja: „Ha én lennék az apád!”

Vektorok

Matematikaórán:
 – Mondjatok nekem vektorokat, gyerekek!
 – Helyvektor – kiáltja Pistike.
 – Bázisvektor – mondja Gézuka.
 – Móricka, te is mondjál egy vektort!
 – Hát, a konvektor!

Én hagytam nyitva

A tanító bácsi észreveszi, hogy Móricka tátott szájjal hallgatja őt. Hízeleg neki a dialog, mégis úgy véli, jó modorra kell szoktatni a tanítványát.

– Móricka, nyitva van a szád!
 – Tudom, tanító bácsi kérem, én hagytam nyitva.

Nem tehet róla

– Ejnye, kislányom, már megint intő van az ellenőrződben!
 – Nem én tehetek róla, anyu, a tanárnő írta bele.

Az elsős

– Nem megyek többé iskolába!
 – Miért nem?
 – Hát mert... olvasni még nem tudok, beszélgetni pedig nem hagynak.

A fáklya

– Ugyebár a képen is látjátok, a New York-i Szabadság-szobor egyik kezében könyvet tart, a másikban fáklyát. Ki tudja megmondani, mit jelképez a fáklya? Tessék, Móricka!
 – Csak azt, hogy sötétben nem lehet olvasni.

Nem buta

Két diák egymás között:
 – Aztán nem buta ez a kutya?
 – Ez? Ez majdnem annyit tud, mint én...
 – Pedig milyen okosnak látszik!

Hal

Kémiaórán:
 – Mondj egy testet, amely nem oldódik a vízben!
 – A hal.

Kiránduláson

A kiránduláson az egyik kislány lihegve jelenti a tanárnőnek:

– Tanárnő kérem, a Móni beesett a folyóba!
 – Remélem, kihúztátok.
 – Kihúztuk.
 – És alkalmaztatok mesterséges légzést?
 – Alkalmaztunk volna, de elszaladt.

Kicsinyítő

– Sorolj fel néhány állatot! – mondja a tanár az iskolában.
 – Kutyska, tehénke, disznóka.
 – Jó, de nem kell mindig utánamondani a kicsinyítő képzőt!
 – Macs, kecs, csir, puly.

Kolumbusz

– Tanár úr, kérem, Kolombusz madár volt?
 – Miért lett volna madár?
 – Mert folyton emlegetik Kolombusz tojását.

– Papa, mesélj arról, amikor még nem volt e-mail és a postás hozta a leveleket!

– Kereskedőt akartam Kristófkából faragni, de ő hajósna akar lenni...

Óvodában

– Éva néni! – szól az óvó nénihez a kis Lili.
– Ugye te nem vagy boszorkány?
Az óvónő meglepődik:
– Tudtommal nem, de miért?
– Hát csak azért – végigmérve az óvónőt –, mert alattad biztosan eltörne a seprű.

Szörnyű nap

– Mi újság volt az iskolában?
– Szörnyű napunk volt.
– Mi történt?
– Ne is kérdezd – sóhajt Pistike –, rövid zárlatot kapott a számítógépünk, és egész nap saját magunknak kellett gondolkodnunk.

Mi az?

Marcika a tanító néni faggatja:
– Mi az: 8 lába van, zöld szeme, sárga teste?
– Nem tudom kisfiam.
– Én sem, de épp valami ilyesmi mászik a tanító néni fején!

Büntetés

Petike rossz fát tesz a tűzre, és anyukája büntetésből bezárja a spájzba.
Tíz perc múlva azonban beszél a gyerekeknek:
– Ha megígéred, hogy ezentúl jó leszel, kiengedlek!
– De nem akarok kijönni!
– Nem? Hát mit akarsz?
– Konzervnyitót.

Mértékegység

Fizikaórán:
– Mi az ellenállás mértékegysége?
– Partizán/négyzetméter...

A makrancos osztály

A tanárnő fegyelmezni próbálja az osztályt:
– Ha a hátul ülők nem kártyáznának olyan hangosan, mint ahogyan a szélen ülő Beci horkol, akkor talán itt elől még értenének valamit!

Esőben

A diák meglátja a távozófélben levő szobátársát a saját esőkabátjában.
– Miért vetted fel a kabátomat?
– Én csak nem szeretném, ha elázna az öltönyöd.

Kicsi

Móricka éppen hatalmas c betűket rajzolt piros filctollal a kishúgára, amikor édesanyja belépett a szobába:
– Úristen, Móricka, mit csinálsz a kishúgoddal???
– Semmit, csak becézem...

Nehéz feladat

Az anya megkéri a lányát:
– Kislányom, légy szíves töltsd meg a sótartót.
Eltelik egy óra.
– Mit piszmogsz? Még mindig nem vagy kész?!

– De anyu, tudod milyen nehéz ezeken az apró lyukakon átnyomkodni?

Óra elején

A tanárnő bejön az órára, és bosszankodva látja, hogy Pistike kényelmesen elterpeszkedve kilógatja a lábát a padból, és közben rágógumit rág. Dühösen rákiabál:
– Pistike, rögtön vedd ki a rágót a szád-ból, és tedd be a lábad!

Hegedűzene

– Tessék mondani, nem zavarja magukat, hogy mindennap gyakorolok a hegedűmön? – kérdezi Pistike a szomszédot.
– De igen, nagyon zavar.
– És nem tetszene tudni ezt megmondani a papámnak is?

Az ajándék

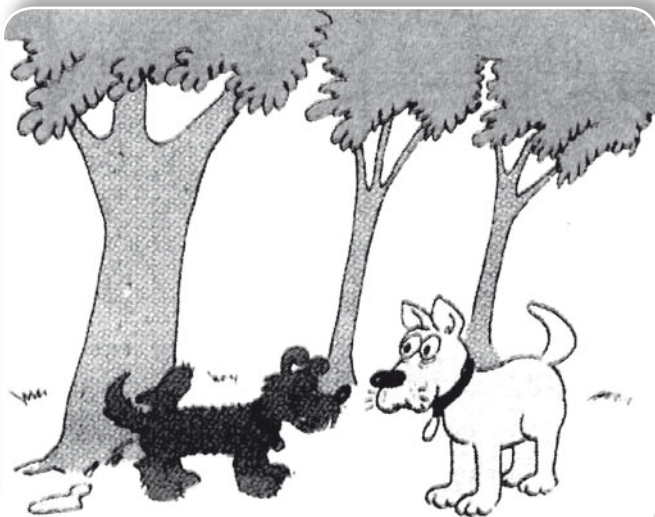
– Apu, mit szólnál hozzá, ha kapnál tőlem a születésnapodra egy új kulcstartót?
– Kedves volna tőled, de egy jó bizonyítványnak jobban örülnék.
– Késő, a kulcstartó már megvan.

Képmutató

Tanár:
– Mondjátok meg nekem gyerekek, hogy kit nevezünk képmutatónak?
Móricka:
– Képmutató az a gyerek, aki reggel mosolyogva jön iskolába.

Nagy számár

– Maga a legnagyobb számár, akit valaha is láttam!
– De professzor úr, ön megfedezik magáról!

– Tudod, Bodri, én a családfámat nagy becsben tartom!

– A fiunk végre felnőtt! Négyezer dinár a telefonszámla.

Agatha Christie

Halál a Níluson

(Részlet)

Hercule Poirot szinte biztosra vette, hogy Jacqueline de Bellefort még nem vonult vissza, így a keresésére indult. Csakhamar rá is bukkant a Nílus-parti sziklák egyikén. A lány állát tenyerére támasztva ült, és a közeledő léptek neszére sem nézett fel.

– Mademoiselle de Bellefort, megengedi, hogy beszéljek önnel néhány percet?

A lány kicsit megmozdította a fejét. Ajka körül halvány mosoly játszott.

– Természetesen. Ön, ugyebár, Monsieur Hercule Poirot? Találgathatok? Mrs. Doyle megbízta önt, és komoly összeget ígért arra az esetre, ha küldetése sikerrel jár.

Poirot leült mellé egy padra.

– Feltételezése részben helyes – mosolyodott el. – Valóban beszéltem nemrégiben Madame Doyle-lal, azonban nem fogadok el tőle honoráriumot, és nem is dolgozom neki.

– Ó!

Jacqueline figyelmesen tanulmányozta az arcát.

– Akkor miért jött? – kérdezte hirtelen.

Hercule Poirot válasz helyett visszakérdezett:

– Látott már engem valaha, Mademoiselle?

A lány megrázta a fejét.

– Nem, nem hiszem.

– Én azonban már láttam önt korábban. Nemrégiben önök mellett ültem a Chez Ma Tante-ban, Simon Doyle-lal vacsoráztak éppen.

A lány arca megdermedt.

– Igen, emlékszem arra az estére – mondta vontatott hangon.

– Azóta sok minden történt – folytatta Poirot.

– Ahogy mondja: sok minden történt.

Hangját kétségbeesett keserűség keményítette meg.

– Mademoiselle, hadd szóljak önhez barátjaként! Temesse el a halottait!

– Ezt hogy érti? – nézett rá meghökkenően.

– Hagyja a múltat! Forduljon a jövő felé! Ami elmúlt, elmúlt, ön maga emésztésével már semmit sem tud megváltoztatni.

– Biztos vagyok benne, hogy ez pompásan megfelelne a drágalátos Linnet elképzeléseinek.

– Ebben a pillanatban nem is rá gondolok – legyintett Poirot. – Önről van most szó! Ön szenvedett... valóban, de amit most tesz, az csak meghosszabbítja a szenvedéseit.

– Téved – rázta meg a fejét Jacqueline. – Olykor szinte élvezem, amit csinálok.

– És ez a legrosszabb az egészben, Mademoiselle!

A lány gyorsan felnézett.

– Maga nem buta ember – állapította meg. Majd lassan hozzátette: – És nyilván kedves akar lenni.

– Menjen haza, Mademoiselle! Ön fiatal, értelmes; az egész világ az öné.

– Maga ezt nem érti – ingatta fejét lassan Jacqueline. – És nem is fogja érteni sohasem. Az én világomat Simon Doyle-nak hívják.

– A szerelem nem minden, Mademoiselle – mondta gyengéden Poirot. – Csak akkor fiatalok vagyunk, akkor hisszük, hogy az.

A lány azonban tovább ingatta a fejét.

– Ezt maga nem értheti.

Hirtelen Poirot-ra pillantott.

– Mindent tud, ugye? Hiszen beszélt Linnettel! És ott volt abban az étteremben

Kedves Olvasó Tanulók!

A krimi irodalom jelenti e hónapi témánkat a Gyöngyhalász rovatban. A héten a másik krimiíró klasszikus, **Agatha Christie** (1890–1976) regényírásába tekinthettek be. Őt tartják a krimi koronázatlan királynőjének. Agatha Mary Clarissa Miller néven látta meg a napvilágot a délnyugat-angliai Torquay városkában. Kezdetben romantikus regényeket írt álneven, kevés sikerrel, miként 1920-ban, első bűnügyi regényével, A titokzatos styles-i esettel sem ért el sikert, sőt, a könyvkiadó nevetséges tiszteletdíjjal szúrta ki a szemét. Az Ackrayd-gyilkosság (1926) című munkája hozta meg számára a hírnevet, hogy aztán 66 bűnügyi regényt tegyen le az asztalra, és könyveinek eladási számával Guinness-rekordot állítson fel, William Shakespeare művei és a Biblia mellett az ő könyveiből adtak el legtöbbet a kiadók. Hősei is világhírnévre tettek szert, így Hercule Poirot és Miss Marple.

A **Halál a Níluson** című regényét a második férjével tett régészeti expedíciók élménye ihlette. Hőse, a nyugalmazott belga nyomozó, Poirot. Rendszerint véletlenül, egy utazás, nyaralás alkalmával „botol bele” a bűnténybe, egy rejtélyes halálesetbe, amit logikával és ravaszsággal megold, vagyis leleplezi a gyilkost. Egyik legismertebb – és filmre vitt – története a Gyilkosság az Orient-expresszen.

Jó olvasást!

Bence Erika

aznap este. Tudja, Simon és én szerettük egymást!

– Tudom, hogy ön szerette őt.

A lány fülét nem kerülte el a Poirot szavaiban rejlő árnyalatnyi különbség. Hangsúlyozottan megismételte:

– Szerettük egymást! És én szerettem Linnetet is... bízam benne. A legjobb barátom volt. Linnet egész életében mindent megkapott, amit csak akart. Sohasem kellett megtagadnia magától semmit. Amikor megismerte Simont, megkívánta – és elvette.

– És ő hagyta magát?

Jacqueline lassan megrázta a fejét.

– Nem, ez nem ilyen egyszerű. Ha így történt volna, most nem lennék itt... Azt akarja mondani, hogy Simon nem érdemli meg, hogy törődjek vele... Ha Linnetet a pénze miatt vette volna el, akkor igazat adnék magának. De nem a pénztől szédült meg. Ennél sokkal összetettebb az ügy. Bár

sokan nem hisznek benne, de igenis létezik női vonzerő. És ennek hatását persze csak fokozza a pénz. Tudja Linnetnek „varázsa” van. Ő mindig az ifjú hercegnő, előkelő minden ízében, aki valósággal uralkodott a környezetén. Úgy hangzik, mint egy színpadi beállítás, ugye? A világ a lába előtt hevert, Anglia egyik leggazdagabb, legtöbbször tartott főnemese kérte meg a kezét. És ehelyett az ismeretlen Simon Doyle-hoz ereszkedett le... Csodálja, ha ez Simon fejébe szállt?

Hirtelen az égre mutatott.

– Nézzen oda! Ugye, milyen tisztán látszik a hold? Valóságos, létező valami. De ha feljön a nap, semmit sem látunk belőle. Ilyen volt a mi esetünk is. Én voltam a hold... Amikor előbukkant a nap, Simon többé nem látott engem... Attól fogva senki mást nem látott, megbűvölten nézte a napot... Linnetet.

Egy pillanatra elhallgatott, majd folytatta:

– Érti már, mi a vonzerő? A gondolatait egyedül Linnet töltötte ki. És ennek aláját szott Linnet megingathatatlan magabiztossága, parancsoláshoz szokott egyénisége. Annyira biztos önmagában, hogy erőt ad a körülötte levőknek is. Simon gyenge volt, meglehet; de végül is ő csak egy átlagember. Engem szeretett volna, és csak engem szeretett volna, ha Linnet nem jelenik meg, és nem ragadja magával az aranyos hintaján. És tudom, egészen biztosan tudom, hogy nem szeretett volna bele, ha Linnet nem akarja.

– Ön így gondolja... igen.

– Tudom! Engem szeretett, és mindig is engem fog szeretni!

– És most? – kérdezte halkan Poirot.

A lánynak ajkán volt a gyors válasz, azután mégsem mondta ki, amit gondolt.

Poirot-ra nézett, és arca lassan égővörössé változott. Elfordult, fejét lehorgasztotta.

– Igen, tudom – mondta végül fojtott hangon. – Most gyűlöl... Pedig inkább óvatosságnak kellene lennie!

Gyors mozdulattal belenyúlt a mellébe heverő kis selyemtáskába. Azután kinyújtotta a kezét. A tenyerén parányi, gyöngyház markolatú, szinte gyerekjátékszerűen kecses pisztoly feküdt.

– Ügyes kis jószág, ugye? – kérdezte. – Túl gyerekesnek látszik ahhoz, hogy igazi legyen, pedig az. Egyetlen golyója képes megölni egy embert. És én tudok bánni vele.

Az emlékezéstől bágyadt mosoly jelent meg az ajka körül.

– Amikor, még gyerekként, anyám hazavitt Dél-Karolinába, nagyapám megtanított célba lőni. Régimódi ember volt, aki még fegyverrel intézte el, ha valaki megsértette. Még apám is többször párbajozott fiatalkorában. Ő főként a kardhoz értett. Egyszer meg is ölt valakit. Egy nő miatt. Láthatja – nézett egyenesen Poirot szemébe –, az ereimben nem akármilyen vér folyik. Ezt a pisztolyt az után vettem, hogy Simon otthagyt. Meg akartam ölni valamelyiküket, csak azt nem tudtam eldönteni, hogy melyiket. És nem akartam mind a kettővel végezni. Amikor arra gondoltam, hogy Linnet remeg a félelemtől... de ő nem ijedős típus. Képes lenne rám támadni, amikor a fegyver a kezemben van! Így azt gondoltam, inkább várok. És ez az ötlet egyre jobban megtetszett. Végül is, bármikor végezhetek velük, sokkal nagyobb öröm várni rá és – ábrándozni róla! Így jutott eszembe a terv: követni kezdtem őket! Bármilyen távoli helyre érkeznek is meg, boldogan, kéz a kézben – lássanak engem! És ez pompásan bevált! Linnetet érzékeny pontján érintette, talán semmi más nem érinthette volna fájdalmasabban. Én pedig lassan élvezni kezdtem a helyzetet. Semmit sem tehetek ellene, mivel mindig tökéletesen udvariasan és kellemesen viselkedem. Egyetlen szavamba sem köthetnek bele. De lassan mindent – mindent – megmérgezek körülöttük!

Tiszta, ezüstös hangon felkacagott. Poirot megragadta a karját.

– Csenedesebben! A mindenit, hagyja ezt abba!

Jacqueline ránézett.

GYÖNGYHALÁSZ

– Nos? – kérdezte. A mosolya határozottan kihívó volt.

– Mademoiselle, könyörögve kérem, ne menjen tovább ezen az úton!

– Úgy érti, hogy hagyjam békén Linnetet?

– Ennél többről van szó. Ne nyissa meg a szívét a gonosznak!

A lány ajka szétnyílt, szeme vadul megcsillant.

– Ha most nem áll meg – folytatta nyomatékos hangon Poirot –, az ördög megszállja... Igen, egészen biztosan megszállja az ördög. Eljön, és önbe költözik, és rövid idő múltán már nem lesz képes kiűzni magából!

Jacquelin rámeredt. Szeme megrebbent, pillantása elbizonytlanodott.

– Nem is tudom – mondta vontatottan.

Majd dacosan felkiáltott:

– Nem tarthat vissza!

– Ez igaz – felelt Poirot. – Nem tarthatom vissza.

A haggja szomorúan csengett.

– Még ha... még ha meg akarnám ölni, akkor sem tarthatna vissza!

– Nem, ha kész lenne ezért bűnhődni, akkor nem.

Jacqueline de Bellefort felnevetett.

– Ó, én nem félek a haláltól! Miért is élek ezek után? Maga nyilván úgy gondolja, hogy bűnös dolog megölni valakit, aki nekünk fájdalmat okozott, még akkor is, ha mindenünket elvette, amink csak volt.

– Igen, Mademoiselle – válaszolt határozott hangon Poirot. – Én hiszem, hogy a gyilkosság megbocsáthatatlan bűn.

Jacqueline újból elnevette magát:

– Akkor viszont helyeselnie kéne a boszszú jelenlegi formáját. Amint látja, a pisztolyt eddig még nem sütöttem el... Bár félek tőle, igen, valóban félek, hogy egyszer elborul az agyam, hogy az lesz az egyetlen vágyam, hogy én okozzak fájdalmat neki, hogy kést döfjek bele, hogy én az én drága kis pisztolyomat a homlokához szorítsam, és az ujjam egyetlen parányi mozdulatával... ó!

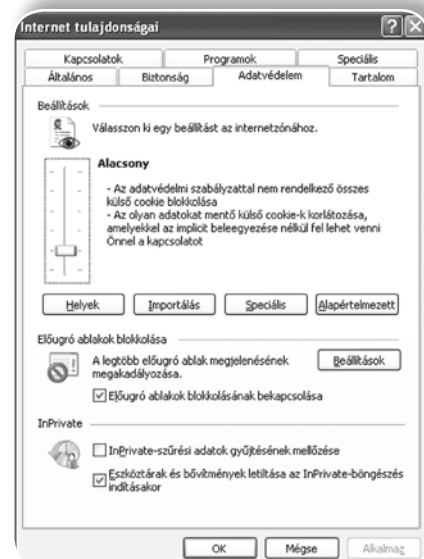
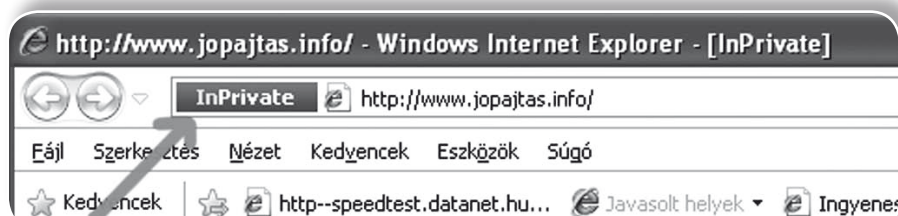
(...)

(A szövegből kivilágó szerelmi háromszög természetesen vezet gyilkosság-sorozathoz Egyiptomban. Persze a látszat mindig csal e regényekben, s nem mindig az áldozat az igazi áldozat, a csalónak és a bűnösnek tűnő személy a valódi... De Poirot éles eszén nem járnak túl a gyilkosok...)

InPrivate az Internet Explorer 8-ban

Kutatunk, keresgélünk az interneten – mások meg azt kutatják, mit kutatunk mi – kollégák, családtagok, ismeretlenek, vagy akár kéretlen reklámküldők egyaránt. Az Internet Explorer 8-ban van ellenük megoldás.

Amikor az interneten keresgélünk, oldalakat látogatunk meg, vagy épp letöltünk valamit, a háttérben a böngésző alapesetben mindig eltárolja saját kis „történelmünket”. Ez elviekben egy kényelmi funkcióként indult, hiszen így könnyen visszakereshetjük, melyik oldalt látogattuk meg nemrég, ha a pontos címét már elfelejtettük. Azonban ezt tudják mások is – gyakran éppen a szüleiknél számítástechnikailag jelentősen képzetesebb gyermekek meglesik, milyen weboldalról rendeltek nekik a szülők ajándékot, munkahelyen a főnök azt kutathatja, nézelődött-e mostanában más álláslehetőség után, iskolában a tanár kíváncsi arra, mely szövegletben jártunk a webnek, amíg ő a tanterem másik végén magyarázott valakinek... Szerencsére van megoldás, amellyel nem csupán eltüntethetjük a nyomainkat magunk után, de tulajdonképpen nem is hagyunk nyomokat.

Az Internet Explorer 8-ba épített InPrivate-böngészés modul tulajdonképpen egyszerűbbé teszi azt az eddig megszokott, ám lassú és körülményes folyamatot, amikor a böngészés végeztével, a gép kikapcsolása előtt a titkait

megtartani vágyó felhasználónak manuálisan kellett eltávolítania egyes weboldalakra mutató hivatkozásokat a böngészési előzmények közül. Az InPrivate-böngészés bekapcsolásakor egy új ablak nyílik meg, amelyben ugyanúgy böngészhetünk, mint eddig, viszont azon oldalak linkjei, amelyeket ebben az ablakban nyitasz meg, a böngészés végén már visszakereshetetlenek lesznek mások számára.

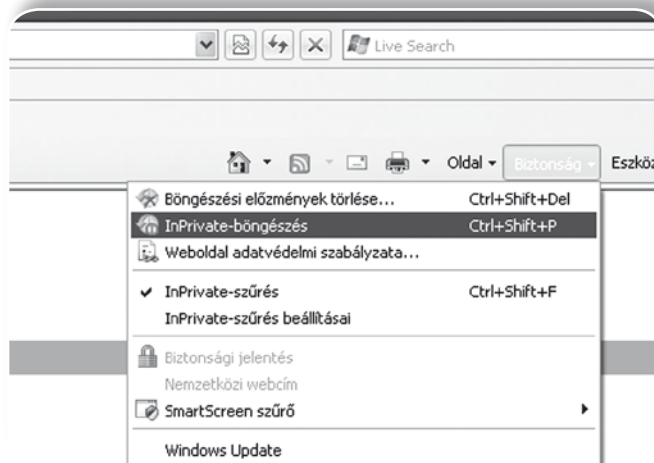
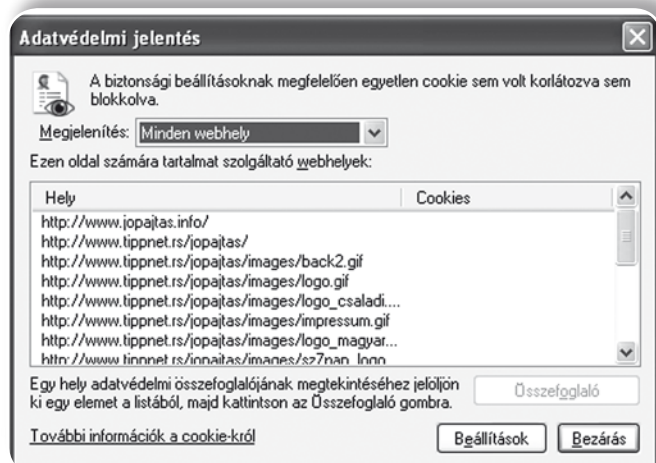
A titkos böngészést egyszerűen kapcsolhatjuk be, csupán a Biztonság (az angol nyelvű böngészőben Safety) menüpontra kell kattintanunk, és kiválasztanunk az InPrivate-böngészés (InPrivate Browsing) sort. Ha úgy kényelmesebb, a Shift, Ctrl és a P billentyűk egyidejű lenyomásával is aktiválhatjuk a biztonságos üzemmódot. A megjelenő új ablakban a weboldalak címének bevitelére szolgáló sor elején máris látható a feltűnő InPrivate megjegyzés, ezzel jelezve, hogy már aktív a nyomkövetést megakadályozó modul. Innentől csak arra kell figyelni, hogy ne hagyjuk el ezt az ablakot – csak az ezen belül meglátogatott weboldalakra vonatkozik ugyanis a titoktartás.

Persze a védekezésnek ez csak az egyik oldala. Nem csak „élő” emberek lehetnek kéretlen magánbetekítve a böngészési szokásainkat illetően. Manapság egyre nagyobb számban fordulnak elő olyan weboldalak, amelyek szintén regisztrálják, hogy náluk

jártunk. Eltárolják, miket nézünk meg, mikre keresünk, míg náluk tartózkodunk, ezeket az adatokat pedig aztán felhasználják „ellenünk”. A leggyakrabban célzott hirdetések pontosítására használják a megszerzett adatokat, és már ez is kellően idegesítő tud lenni. Elég akár csak egyszer rossz helyre kattintanunk, hogy az adott weboldal máris azt az információt adja tovább a hirdetőnek, hogy mi nem tudunk sem enni, sem aludni anélkül, hogy párszor meg ne tekintsük valamilyen kiváló termékük reklámját.

Az InPrivate-szűrés a fent megismert titkosító eljárás internet felé fordított változata. Szintén a Biztonság menüpontra található az InPrivate-szűrés bekapcsolása sor, amellyel engedélyezhetjük az Internet Explorer eme biztonsági funkcióját. Ez lehet akár automatikus is, ekkor a böngésző a közismert adatgyűjtő módokat blokkolja, de beállíthatjuk manuálisan is a szűrést, ilyenkor mi adhatjuk hozzá, mely weboldalak esetében tiltsa le böngészési adataink továbbadását.

Láthatjuk tehát, hogy bár sokak szerint a titkolózás rossz szokás, vannak esetek, amikor nem árt odafigyelni, kik és mit láthatnak internetezési szokásainkról – az Internet Explorer 8-ban pedig kifejezetten egyszerűen védekezhetünk az ellen, hogy illetéktelenek tudhassák meg, merre jártunk...

HOROSZKÓP

KOS

Most egy kicsit hajlamosabb vagy némi könnyelműségre, figyelj hát oda jobban! Az is lehet, hogy a szokottnál is feledékenyebb lehetsz. Ügyelj rá, ne hogy megbánts valakit, vagy megfeledkezz egy fontos eseményről, esetleg valakinek egy jeles napjáról. Próbáld meg embertársaid, környezeted szemszögéből szemlélni az eseményeket. Ne kizárólag a magad igazát hangoztasd!

BIKA

Fizikailag meglehetősen csúcsformában vagy. Ez erőnlétben és egészségben egyaránt megfigyelhető. Emellett nagyszerű lehetőségeid vannak, hogy kimagasló teljesítményt érj el a sportban vagy a hobbidban. Teljesülnek olyan vágyaid, álmaid, amik már régóta fájdtották a szíved. Most mindenre lehetőség lesz.

IKREK

Valóságos szépítkezési láz lesz úrrá rajtad ezen a héten. Ha korábban nem végeztél rendszeres testedzést, akkor csak fokozatosan láss neki. Ne feledd, hogy a legszebb szépítőszer a megtalált belső harmónia. Ennek érdekében naponta többször gondoldj azokra, akik nem élhetnek annyi tengernyi lehetőséggel, mint te.

RÁK

Rendkívüli érzelmvilággal rendelkezel, elég élénk a fantáziád. Ezt ugyan nem mindig juttatod érvényre, pedig nagyszerű ötleteidnek köszönhetően hipp-hopp pár lépcsővel felléphetnél a társasági ranglétrán. A szíved jószágos és meleg, igaz, hogy kissé gátlásos és szerény vagy, de aki jobban megismer, az tudja, hogy mindig lehet rád számítani.

OROSZLÁN

Már hetek óta felgyülemlett feladathalmaz vár rád. Igyekezz, nagyon össze kell szedned magad, és jól meg kell szervezni a dolgokat, hogy lépést tarthass a veled szemben támasztott elvárásokkal. Egyes részletkérdésekkel most többet kell foglalkoznod, mint korábban. Állandó készenlétre és a korábbiaknál nagyobb odafigyelésre lesz szükséged. Összegezve: szinte minden idegszáladdal figyelni kell minden apróságra, hogy egy kis galiba ne növekedjen az egekig!

SZŰZ

Nagyon szeretnél barátkozni, kedveskedni, de nincs mindig türelmed végigallgatni a testvéred csacska elbeszéléseit. Ne várj csodákat, nézzél szembe a ténnyel, hogy környezeted gyakran nem érti meg tiszta szándékaidat, mert nem fogalmazol elég egyszerűen. Ne mérgeledj, inkább igyekezz olyan ismerősöket és barátokat választani, akikkel megközelítően azonos érzelmi szinten állsz.

MÉRLEG

A megszokott nyugtalanságokon kívül gondot okozhatnak futó érzelmi ügyeid is. Szeretnél lezárni bizonyos történeteket, de ez nem megy olyan nagyon könnyen. Mindig légy nagyon udvarias és tapintatos, éreztess a barátaiddal, szeretteiddel, még alkalmi ismerőseiddel is, hogy minden tekintetben nagylelkű, és nagyvonalú vagy. Ezt már réges régen meg kellett volna tenned, de sosem késő!

SKORPIÓ

Mostanában kissé nyugtalannak, esetleg feszültnek érzed magad. Nyugtató, ha kicsit többet mozogsz, esetleg zenét hallgatsz, meditálsz vagy jógázol. Fontos tanács az is, hogy fogyassz kevesebb sőt. Azt is szokták mondani arra az emberre, aki állandóan túlsózza az ételt, hogy a lelke nem elégszik meg az adott körülménnyel, valamivel nem elégedett. Esetleg több élményre lenne szüksége!

NYILAS

Nagyon csábít az, hogy mindent energikusan és pillanatnyi íhletből oldj meg. Vannak persze olyan területek, ahol ez a módszer nagyszerűen beválik. Természetesen, ha például egy új kapcsolatot kell vagy szeretnél szerezni, akkor viszont nincs helye a habozásnak, a hosszantartó előkészületnek. Ilyenkor támaszkodhatsz rögtönzőképességedre.

BAK

Nagyon szeretnéd meggyőzni a barátaidat és a rokonaidat, hogy tudsz könnyed, laza és vidám is lenni. Még kisebb vendégeskedésre is hajlandó vagy. Ezek kétségkívül mind dicséretes törekvések. Az viszont már nem egyértelműen pozitív jelenség, ha mindent feláldozol azért, hogy megfelelj bizonyos elvárásoknak. Ha például nem megy a könnyedség, semmiképpen ne erőltesd.

VÍZÖNTŐ

A szerencse kíséri a lépteidet. Szinte készen kapod a megoldásokat, eredményeket. Ne aggodj, elég időd marad a programjaidra is. Ezt az időszakot álmaid napjainak is nevezhetnénk. A hétvégén szerencsésen alakulnak a kapcsolataid, ismeretség szempontjából azonban nem árt vigyázni, mert a féltékenységek minden szép kapcsolatot megmérgezhet.

HALAK

Rettenetesen érzékenyvé válsz, ha valami nem sikerül azonnal. A legapróbb sérelmet is képes vagy sokáig dédelgetni, és ez egyáltalán nem tesz jót a kapcsolataidnak. Lépj ki a sértődések bűvös köréből, tarts önvizsgálatot, és igyekezz megerősíteni önbizalmadat. Egyébként a mostani sikertelenségek egyáltalán nem nagy horderejűek, és bizony könnyen előfordulhat, hogy senki sem hibáztatható a kudarcokért.

A barátság alapszabályai

Féltékenység, irigység, türelmetlenség, elvárások és persze a rivalizálás, ezek mind a barátsággal járnak együtt. Viszont, ha egy kis odafigyeléssel ápolod a barátságot, ez mind kiküszöbölhető. Adunk néhány tippet, hogyan lehetsz a lehető legjobb barátod vagy barát?

Ápolod a barátságot!

A barátság olyan, mint a virág: ápolni kell, méghozzá rendszeresen. Ha hetek-re-hónapokra eltűnsz, egy idő után nem lesz közös témák, mert nem tudjátok, mi történt egymással az eltelt időszakban. Nem fontos mindennap vagy hetente többször találkozni: a lényeg, hogy valamilyen formában rendszeresen tartsátok a kapcsolatot, legyen az e-mail, telefon, levél, skype, msn.

Lehessen rád számítani!

Vannak olyan szituációk, amikor könnyebb lenne mások mellett állást foglalnod, vagy éppen magad sem tudod eldönteni, ki-nek van igaza. A legjobb dolog, amit ilyen-

kor tehetsz, ha megbíazol a barátoddal, és biztosítod őt megértésedről. A jó barát jóban-rosszban melletted van.

Ne azt figyeld, ki mit tett a másikért legutóbb!

A jó barátságok kölcsönösségen alapulnak, tehát fontos, hogy egyik fél se érezze úgy, hogy kihasználják. Ha azonban állandóan azt figyeled, ki hívta fel legutóbb a másikat, vagy ki fizette a legutóbbi fagyit, egy idő után úgy fogod érezni, egy verseny-kelős közepébe csöppentél. Hidd el, ha a barátság megfelelően működő, szimmetrikus kapcsolat, ezekre a mértékegységekre nincs szükség – ha pedig nem az, jobban teszed, ha újraértékeled kettőtök viszonyát, és nem számolgatsz.

Vedd észre az apróságokat is!

A jó barátság titka nemcsak a hosszú, mély beszélgetésekben rejlik, hanem sokszor az apró figyelmességek adják az összetartozás élményének savát-borsát. Egy-egy

kedves SMS, figyelmes üzenet, bátorító félperces telefonhívás sokszor többet ér, mint bármi más. Ahhoz, hogy jó barát legyél, fontos, hogy észrevedd a jelentéktelennek tűnő apróságokat is!

Fogadd el őt úgy, ahogy van!

Bár csábító gondolat, hogy a legjobb barátodd úgy néz ki, mint te, ugyanazt a trendet követi, amit te – hogy passzoljatok egymáshoz. Na ne: a jó barátok úgy fogadják el egymást, ahogy vannak: nem pedig úgy, ahogyan azt a kényelem vagy a trend megkívánja.

Ismét divatban az övtáska!

Csak egy kicsit másként. Izgalmas és megdöbbentő variációkkal hódít a kilencvenes évek nagy kedvence!

Praktikus, hisz magad elé veszed a koncerten vagy buszon, és képtelenség belőle lopni. Hasznos, hisz nem kell hatalmas válltáskát cipelned, ha csak kevés cuccod van. Az övtáskáról mindez elmondható volt eddig, csak épp az nem, hogy nőies viseletekhez is felvehetted volna. Ez most megváltozott!

2010-ben bátran vehetsz fel övtáskát akár a leglányosabb szettedhez is – persze csak olyat, ami színben is illik hozzá. A jó övtáska az idén bőrből készül, és különleges mód-szerekkel kapcsolható a derekadra: láncsal, esetleg vastag övvel, sok csattal. Lehet aprócska, de igazi városi túlélődarab is, amibe 3 napi hideg-meleg ételmet pakolhatsz. Még a strandra is magaddal viheted!

A hullámvasút fülkárosodást okozhat

A hullámvasút kanyarjaitól és fordulóitól elakadhat a lélegzet, de az amerikai orvosok arra figyelmeztetnek, átmeneti hallásvesztést is okozhat.

Egy férfi a hullámvasúton beszélni kezdett a barátnőjéhez, amivel a fülét a gyorsulás teljes hatásának tette ki. Olyan fülserülést szenvedett, ami legtöbbször bűvázkodás vagy légi utazás során keletkezik. A 24 éves férfi barotraumatát szenvedett, mely akkor következik be, mikor relatív gyorsan változik a nyomás a belső környezet, a dobhártya és a középfül között. A tünetek között szerepelhet szédülés, fájdalom, a fül „kattogása”. Legsúlyosabb esetben átmeneti hallásvesztés is előfordulhat. A férfi balra fordította a fejét, hogy beszéljen a barátnőjével, miközben a vasút gyorsulásba kezdett. A szerkezet 4 másodperc alatt érte el a 180 km/h-s sebességet. Két nappal később a jobb fülében fájdalom jelentkezett. Az orvosok megvizsgálták, és a bal fülében nem találtak elváltozást. A jobb hallójárat azonban megduzzadt, a dobhártya pedig begyulladt. Mivel a hullámvasúton szerzett sérülés hirtelen következik be, a betegnek nagyon nehéz kiegyenlíteni a fülnyomást a szokásos ásítással vagy rágógumizással. A kutatás alapján a tudósok azt javasolják,

hogy az utasok maradjanak végig menetirányban, így nem éri a fület a gyorsulásból származó teljes erőbehatás. A beteg tünetei néhány nap elteltével javultak.

Azért még nem kell feltétlenül kedvet szegni a hullámvasút szerelmeseinek. A hullámvasút általában nem megy túl magasra, így a nyomáskülönbség nem növekszik olyan nagy mértékben. Probléma merülhet fel viszont abban az esetben, ha túl meredek a lejtők, vagy túl gyorsan változik a sebesség, különösen abban az esetben, ha az utas még náthás is.

Budapesten jártunk

Aprilis 29-én és 30-án Budapesten jártunk. Ez egy jutalomkirándulás volt, amit az osztály egy rajzpályázaton nyert a minőséges munkáknak köszönve.

Busszal mentünk. Egyik határon sem várakoztattak meg bennünket. Az út nem volt unalmas. Zenét hallgattunk, beszélgettünk, ettünk, ittunk. Pestre érve az utunk az állatkertbe vezetett. Megcsodálhattuk (a számomra nagyon szép) japánkertet. A mellette lévő tóban elég nagy sütkérező ékszerteknősöket és apró, pihés tollú kiskacsákat pillantottunk meg. A labirintusban, amiben jártunk egy napórát fedeztünk fel. A kaktuszoknál is jártunk, ahol nagyon meleg volt. Onnan a madarakhoz és a hüllőkhöz siettünk. Nekem a tukán és az egyik türkizkék pocakos kaméleon volt a legérdekesebb. A halakat és a fehér tevéket is megcsodálhattuk. Az állatsimogatóban két kis fekete kecske nyálában fürdött a dzsekim. Láttuk a tengerimalac-várost. Ebédszünet után a játszótérre siettünk. Rengeteget játszottunk. Zárás előtt megcsodáltuk még a zsiráfokat, a szurikátákat, kigyókat, különböző afrikai bogarakat, borzokat, az orrszarvúkat, valamint az elefántokat. A vízilovak nagy szája és hatalmas fogai elkápráztattak bennünket. A busz a szállásra vitt bennünket. A tancsi megmondta, hogy ki kivel lesz egy szobában. Én Tóth Johannával, Hajnalkával és Inessel voltam. Engem neveztek ki szobafelelősnek. Örültem neki, de annak még jobban, hogy együtt lehetek a barátnőimmel. Vacsora után egy kis sétát tettünk a környéken, és 11 óra körül elaludtunk. Másnap megreggeliztünk, összecsomagoltunk, buszba szálltunk, és a várba mentünk. Itt összefutottunk egy népviseletbe öltözött bácsival, aki végigvezetett bennünket a várban, és közben mesét mondott. A barátja kecskedudán népdalokat játszott. A bódékban szuvenírt vásárolhattunk. Innen a Parlamenthez vitt minket a busz. Láttuk a gyufák millióiból készített makettot. Megcsodálhattuk a 250 égis és 4 tonnányi csillárt, a magyar koronát, országalmát, jogart. Ebéd után lementünk a Kossut Lajos téri metróállomásra. A mozgólépcsőzést mindenki élvezte. Sétánk során útba ejtettük a Bazilikát, ahol megnéztük Szent István jobb kezét. Fagyiztunk, majd a Duna-parton bevártuk a buszunkat. Fél hat körül aztán megindultunk haza, s vége lett a gyönyörű álmunknak.

Máskor is szívesen ellátogatnék Budapestre.

Vukov Johanna

Róza alakú fagyit vettünk az egyik cukrászdában. Nagyon ízlett.

Egyik osztálytársunk sajnos nem jöhetett velünk, mert nem készült el az útlevele, ezért összedobtunk egy kis pénzt, és vettünk neki egy apró ajándékot. Nagyon jól éreztem magam, és legalább még egyszer el szeretnék menni Budapestre.

Pivárcsik Nikol

MIZUJS?

Sajnos nagyon gyorsan elmúlt a két nap, de örök emlék marad ez a gyönyörű kirándulás, amit osztálytársaimmal és a tancsival töltöttem el.

Golity Attila

A szüleim az iskola előtt vártak rám. Mivel magammal vittem a fényképezőgépet, így sok mindent sikerült megörökítenem. Mikor hazaértünk, összeszedtem az erőmet, és még az este megmutattam nekik a fotókat, és elmeséltem milyen jól éreztem magam.

Pető Dávid

Nekem nagyon tetszett ez az utazás. Sok szép és érdekes dolgot láttam, és rengeteg élménnyel gazdagodtam.

Jurcsák Hajnalka

Utószó:

A pályázatot, melynek címe: Energia = Érték az Európa Szolgáltató Közhataln Nonprofit Kft. írta ki tavaly októberben. A jutalomkiránduláson részt vett a szabadkai J. J. Zmaj iskola különdíjas 4. c osztálya, az iskola igazgató-nője, valamint az EmArt Műhely nyolc tanulója.

GME

A víz

Avíz az életben mindenki számára nagyon fontos. Régen, amikor még a házakban nem volt csapvíz, az emberek a kútra jártak víért. Minden városban vagy faluban volt legalább egy kút. A mosakodás sem ilyen könnyen ment, mint most, hogy csak kinyitjuk a csapot, és folyik a víz. Természetes, hogy meleg vizük is csak úgy volt, ha előbb tüzet gyújtottak. Mára minden megváltozott. Kényelmünket szolgálja a vízvezeték-hálózat a falunkban is. De milyen vizet is iszunk ma? A csapvizünk nem teljesen tiszta. Az emberek eldobálják a sok szemetet. Az eső belemossa a talajba a káros anyagokat. A vízrendszer, amely a föld alatt található, felszívja ezt a szennyezett vizet, és ez folyik a csapból. Néha, ha vizet öntünk a pohárba, homokot látunk benne, vagy látjuk, hogy milyen sárga. Szerencsére, a mi falunkban van egy kút, amelybe szűrőberendezést szereltek, és úgy tudjuk, egészséges a víz. Mindennap lehet látni, hogy az emberek nagy butkosokkal járnak víért. A kút a falunk központjában található. Pár éve csinálták meg, azelőtt olyan kút volt, amit pumpálni kellett. Néhány ilyen típusú még most is van a faluban. Ezért, hogy jól legyen az életünk, vigyáznunk kell a vízre.

Talpai Anasztázia, 7. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Az ivóvíz

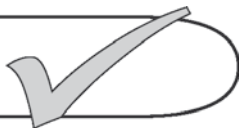
Én is mindennap használom a vizet, úgy, mint más emberek. Azonban eléggé odafigyelek, hogy ne pazaroljam, mivel már fogytán van a Földön.

Különböző kutatások kimutatták, hogy fogytán van az ivóvíz, ezért a jövőben az emberiség akár több mint 66 százalékának nem lesz elegendő ivóvíze. Sajnos amellett, hogy pazarolják, különböző szerves anyagokkal még szennyezik is a vizeket. Emiatt, ha nem vesszük észre időben, hogy a víz, amit iszunk, nem tiszta, később gondokat is okozhat. A vízzel tördő emberek kitaláltak pár módot a tisztításra. Ilyen például a szűrőrendszer, amivel a nitrátot és a nitrítet szűrik ki a vízből. Ha ilyen eszközök nem léteznének, akkor a piszkos vízben lévő fertőző anyagok, mint a fluor és a mangán, fogszuvasodást vagy más bajokat okozhatnának. Például a jódihiánytól golyvát kaphat az ember.

Remélem, hogy továbbra is lesznek aggódó emberek, akik segíteni akarnak. Igyekeznem fogok, hogy én is hasznos legyek az olyan dolgokkal kapcsolatban, amelyekkel másokon segíthetek.

Berta Márta, 5. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Őszinte vagy?

1. Ha gondod van vagy bánat ér....

- a) Magamba fojtom érzéseim.
- b) A hozzám közel állókkal osztom meg a problémámat.
- c) Fűnek-fának panaszkodom.

2. Kínos félreértés történik közted és közeli ismerősed, barátod között....

- a) Halogatod a tisztázó beszélgetést, abban bízol, magától is rendeződnek a problémák.
- b) Alaposan végiggondolom, hogyan rendezzem a történeteket.
- c) Igyekszem mielőbb tisztázni a félreértést.

3. Közeleg a születésnapod...

- a) Mélyen hallgatok a nevezetes dátumról.
- b) Óvatos célzást teszek rá az ismerőseim előtt.
- c) Izgatottan várom.

4. Ismeretlen társaságba csöppensz...

- a) Többnyire hallgatóként veszek részt az összejövetelen,
- b) Ha valamelyik témában jártas vagyok, szívesen hozzászólók.
- c) Megragadom az alkalmat, hogy a többiek tudomására hozzam a véleményem.

5. Úgy érzed, hogy a közeli barátodnak valami baja van veled....

- a) Depresszióba esem.
- b) Megpróbálok valamilyen változást vinni a kapcsolatunkba.
- c) Leülök vele, és rákérdezek, hogy tulajdonképpen mi a baja velem.

6. Beleszeretsz egyik közeli ismerősed szimpátiájába.....

- a) Szótlanul szenvedek.
- b) Megvallom az érzelmeimet.
- c) Feltárom az érzéseim az érintettek előtt.

7. Jó hírt kell közölnöd valakivel...

- a) Titokban már alig várom, hogy elmondhassam neki.
- b) Amint találkozunk, azonnal előrukkolok vele.
- c) Azonnal telefonálok, hogy késlekedés nélkül közölhessem vele.

8. Randevúra hívnak, ám amikor megérkezel, meglepetéssel látod, hogy egy harmadik személy is jelen van...

- a) Egész este feszengek.
- b) Megvárom, amíg az ismeretlen távozik.
- c) Nem túlságosan zavartatom magam.

9. Véletlenül rájössz, hogy a szimpátiád mással is randizgat...

- a) Végig sértődök.
- b) Szigorú önvizsgálatot tartok.
- c) Szemrehányásokkal halmozom el.

10. Egy osztálytársad jól átvért...

- a) Látványos bosszún töröm a fejem.
- b) Elhatározom, hogy ezentúl résen leszek.
- c) Azonnali magyarázatot követelek.

Képes vagy köntörfalazás nélkül közölni a véleményed, érzelmeid? Vagy inkább hallgatsz, mert nem akarsz nevetségessé válni, esetleg nem szeretnéd megbántani beszélgetőpartnered. Úgy gondolod, hogy a fájdalmas igazságot is meg kell ismernie mindenkinek, vagy inkább úgy, hogy a kegyes hazugság hasznosabb? Ez a teszt segít abban, hogy megtudd az igazságot önmagadról.

Értékelés

Ha a válaszok többsége a

Te nem vagy a szavak embere, ez a legkevesebb, ami elmondható rólad. Óvakodsz a véleménynyilvánítástól, mert rettegsz attól, hogy más esetleg kritikusán fogadja a vélekedésed. Miért rágódsz a gondjaidon ahelyett, hogy beszélnél róluk? A környezeted nyilván nehezen viseli örökös duzzogásod, sértettséged. Hogyan reméled, hogy bizalmas kapcsolatot tudj kialakítani, ha örökösen morcos rosszallás ül az arcodon? Az emberek hamar ráunnak az egyoldalú „beszélgetésre”. Legyél fesztelenebb, beszéljess, mesélj szórakoztató történeteket.

Ha a válaszok többsége b

Óvatosan adagolod a véleményed. Minden szavad gondosan mérlegeled, és általában spórolsz a gesztusokkal. Egyfolytában arra koncentrálsz, hogy ura legyél a helyzetnek, és mintegy kívülről figyeled önmagad. Arra törekszel, hogy jó színben tűnj fel, és senkit ne bánts meg. A derűs álarc mögé csak akkor pillanthatnak beszélgetőtársaid, amikor tökéletesen biztos vagy abban, hogy kivel mit akarsz közölni. S főleg abban, hogy miért mondod, amit mondasz.

Ha a válaszok többsége c

A te szíved-lelked olyan, akár a nyitott könyv. Mindenki mindent tudhat rólad. Sőt, olykor már a megengedettnél is többet közölsz, olyasmit, amivel zavarba hozhatod a környezeted. Neked mindegy, hogy szerelmi életedről beszélsz, vagy másokról mondasz véleményt, esetleg félfülle hallott pletykát vagy vádaskodást adsz tovább, a lényeg az, hogy beszélsz. Ezzel egy idő után magad ellen hangolhatod a hallgatóságot. Hallgatni arany – tartja a közmondás. Olykor kipróbálhatnád, mennyi igazság van benne.

Ha az a, b és a c válaszok egyensúlyban vannak

Alighanem megválogatod, hol beszélhetsz, hol kell hallgatnod, kivel lehet őszintén és kivel nem. Ez jó diplomáciai érzékre vall. S mint minden diplomata, jól tudod álcázni magad. De a javadra írandó, hogy kiváló emberismerettel és helyzetfelmérő képességgel rendelkezel.

„Kedves Bizalmas Sorok!

Tizennégy éves fiú vagyok. A szüleim nagyon gazdagok. Sok barátom volt. Egyszer az egyik barátom eljött hozzám, és amikor magára hagytam, ő meglátta a naplómát és beleolvasott. Sajnos azt is elolvasta, hogy én a fiúkat szeretem. Ő ezt az iskolában mindenkinek elmondta, és ezért mindenki megutált. Segíts! Mit tegyek?

Big B.”

Válasz:

Kedves Big B.!

Hogy mennyire izgultál, amikor a leveledet írtad az is bizonyítja, hogy még arról is meglepedtél, hogy hogyan kell helyesen leírni kedvenc lapod, a Jó Pajtás, nevét. Elhiszem, hogy izgulsz, és nem mindegy számodra, amikor társadalmunkban még mindig „cikis” dologgal, a homoszexualitással kapcsolatban fogalmazod meg problémádat. Mielőtt még véglegesen homoszexuálisnak neveznéd magad, tudnod kell néhány alapvető tényről, ami a serdülőkorhoz, és a serdülőkori pszichoszexuális fejlődéshez kötődik. Ez pedig az, hogy a lányoknál és a fiúknál is egyaránt megjelenik egy időszak a serdülőkori fejlődés során, amikor az azonos neműek felé irányul az érdeklődés. Ez általában a lányoknál 11-12, a fiúknál kb. 14 éves korban jelentkezik. Ez az azonos neműekkel kialakított kapcsolat (ami nem valódi, felnőttkori szexuális kapcsolat) fontos, mert egyrészt csökkenti a másik nemmel való szembesülés nehézségeit, másrészt pedig segíti egyfajta összhang kialakulását. Már a 8-10 éves gyermek egyre inkább a hasonló korúak társaságában érzi jól magát, s közülük egyesekkel szoros baráti kapcsolatokat alakít ki. Azonos nemű barátainak csoportja könnyen a szüleinél is fontosabbá válik számára. Minden tettet, teljesítményt a saját csoportjának normáihoz viszonyítja; ezért az ilyen csoportokat viszonyítási vagy vonatkoztatási csoportoknak, referenciacsoportoknak nevezzük. Az ún. prepubertás kezdetén a fiúk és lányok számára egyformán fontos a csoportéletben való részvétel. De gyakorlatlanságuk, tájékozatlanságuk folytán félnek is a másik nemtől. E téren tele vannak bizonytalansággal, amit a másneműek lekicsinylésével vagy éppen bosszantásával igyekeznek túlkompenzálni. A csoport, amelyhez tartoznak, vetélytársnak érzi a másneműeket. Azt is tudnod kell, hogy ebben az igencsak kényes időszakban a serdülőket számos olyan külső inger éri (filmek, internet, a felnőttek pornóújságjai stb.), az innen-onnan felszedett szexuális ismereteik érhetően hiányosak vagy éppen zavarosak. Ez kedvezőtlenül hat a kialakuló attitűdökre, a beállítottságra, arra, hogy mi mozgatja, irányítja, motiválja a nemiséget, a szexualitást. Beállítottságukat gyakran a bizonytalanság és a szorongás jellemzi. A serdülők általában spontán elhagyják ezt az azonos neműek iránti érdeklődést, nevezzük homoerotikus fázisnak, és egyre erőteljesebben tartanak a másneműekkel való barátkozáson keresztül, a heteroszexualitás felé.

A serdülő eleinte csak általánosságban kezd érdeklődni a másik nem tagjai iránt, majd ráébred, hogy valaki különösen vonzza őt, gyakran csak a külső tulajdonságai miatt. Amikor azonban tényleg szerelmes lesz, már nemcsak a személy testi megjelenése, hanem

egész lénye, viselkedése, egyedülállósága is megragadja.

Szóval: serdülőkorban az azonos neműek közti szoros barátság nem azonos a homoszexualitással! „A homoszexualitás (férfiaknál) vagy a lesbikusság (nőknél) olyan életmód, amelynek során a felnőtt az azonos neműből választott partnerrel él szexuális és érzelmi életet.” – írja a szakkönyv. A nemi érdeklődés kontinuum, amelynek egyik oldalán a kizárólagos homoszexualitás, a másikon a kizárólagos heteroszexualitás áll, és e kettő között rengeteg átmenet ismert. A szexualitással foglalkozó szakemberek szerint a szexuális fantáziák, álmok, vágyak is a szexuális viselkedéshez tartoznak, nemcsak a megfigyelhető viselkedésben, és annak ellenére, hogy gondolatban sokmindenről fantáziál az ember, még lehet boldog családapa vagy családanya.

Mit tegyél? Még egyszer nézz körül, és meglátod majd, hogy akad még egy-két barát és barátnő is, akivel jól érzed magadat, és akik nem hagytak el téged, akik szívesen beszélgetnek veled, együtt örülnek és búsulnak. Gondolj arra, hogy nem hiába mondják: minden csoda három napig tart! Ha továbbra is úgy viselkedsz, mint eddig, barátkozol, kedves vagy, köszönsz nekik, megosztod velük az iskolai bánatokat és örömeiket, biztos, hogy nem maradsz egyedül. Ne húzódj be szegyenkezve a csigaházadba. Azok vagyunk, amik vagyunk. De ha boldogtalanságod és kilátástalanságod folytatódik, a legjobb lesz, ha az anyuval beszélsz, és tanácsot, segítséget kértek a legközelebbi szakpszichológusnál, aki segít majd abban, hogy végül is felfedezd ki is, mi is vagy te igazából. Segít megtalálnod önmagadat.

„Kedves Jó Pajtás!

Tizenkét éves vagyok, és szerelmi problémám van. A baj nagy! Szerelmes vagyok egy nálam két évvel idősebb fiúba, már egy éve. De most a képbe jött egy másik fiú is. Ő is két évvel idősebb, és egy osztályba jár azzal a fiúval, akibe már egy éve szerelmes vagyok. A probléma az, hogy az a másik fiú, akibe most lettem szerelmes, az egyik barátnőm szimpátiája. Ez a fiú velem sokkal kedvesebb, mint a barátnőmmel, a barátnőmet mindig piszkálja, velem viszont nagyon aranyos. Nagyon kedvelem ezt a srácot, de nem akarom megbántani a barátnőmet. Mit tegyek?

Love Girl”

Válasz:

Kedves Love Girl!

A legjobb lenne, ha hamarjában a színtérre kerülne még egy, egy harmadik szerelem, amelyik elfeledtetné veled ezt kettőt, és így nem kerülne veszélybe a barátnőddel való viszonyod. De az élet általában nem egyszerűsíti le a dolgainkat. Sokszor megtörténik, hogy több személy is vonzó lehet számunkra. Ez történt a te estedben is.

Mit tegyél? Legyél türelmes még egy kicsit, hogy meglásd, ki iránt is érdeklődik igazából a mindkettőtök részéről kiválasztott fiú. Nehogy megtéveessen a piszkálódás, mert sokszor ilyen viselkedés mögé rejtjük valódi érzéseinket. Ha nem sikerül egyik „szerelem” sem, ne búsulj sokáig, ne izgulsz, mert az igazi szerelem korszaka még csak ezután jön, és ezek a szerelmek sem lesznek még egy ideig tartósak. Én azt szoktam mondani, hogy a szerelmek jönnek-mennek, hisz még sokat kell élnetek és tanulnotok önmagatokról és egymásról. Hosszú az út a felnőtté válásig és az igazi partnerkapcsolatig. Addig is barátkozz, legyél szerelmes, hisz csak így tudod gyakorolni a nemi szerepedet, és kipróbálhatsz különböző viselkedési formákat, amelyek elvezetnek majd az igazi, érett párválasztáshoz.

Jójárt János

Volt egyszer egy legény. Jójárt Jánosnak hívták, elment a tarlóra kalászt szedni. Szedett is három szálát, azzal megelégtelte. Bekopogtatott az első háznál.

- Ki van odakint?
- Én volnék. Jójárt János!
- Kerülj beljebb! Mi kéne, cimborá?
- Ugyan tegyétek már ezt az én három kalászomat a kenyeres polcra. Visszafelé majd benézek érte.

Hát őrizgetik neki a három szál kalászt; jön is egy idő múlva Jójárt János vissza.

- Elvinném a három szál búzakalászom!
- A búzád? Azt bizony megette a tyúkocskánk!
- Már pedig vagy a búzakalászt ide, vagy a tyúkocskát!
- Búza nincs már, vidd a tyúkocskát!

Jójárt János fogja a tyúkot, hóna alá kapja, és bekopogtat a következő háznál.

- Ki van odakint?
- Én volnék, Jójárt János!
- Kerülj beljebb! Mi kéne, ha vóna?
- Itt van a tyúkocskám, nem maradhatna nálatok míg odajárok?

Nem akarom cipelni, majd visszafelé benézek érte.

- Vidd az udvarba, ereszd a többi közé!

Viszi az udvarba a többi közé ereszti, odébbáll. Néhány nap múlva, arra kerül megint.

- A tyúkocskámért jöttem!
- A tyúkocskádért? Azt bizony eltaposta a kancánk!
- Márpedig én rátok bízam a tyúkocskámat, nem hagyom a dolgot annyiban. Vagy a tyúkocskát ide... vagy a kancát!

- A tyúkocskával nem szolgálhatunk, vidd a kancát!

El is vezeti János a kancát a kötőféknél fogva, és bekopogtat a következő háznál.

- Ki van odakint?
- Én volnék, Jójárt János!
- Kerülj beljebb! Mivel szolgálhatnánk?
- Nem köthetném be a kancámat hozzátok két napra az istállóba?

– Megtesszük, hogyne tennénk meg ezt a kicsi szívességet. Kösd csak be a többi ló közé!

Jójárt János ott is hagyja a kancáját és pár nap múlva visszatér.

- Itt volnék a kancámért jöttem!

– A kancádért? Hát bizony itatásnál beléfulladt a folyóba, amikor levitte a kislány.

– Azzal nem sokra megyek, ha tudom, hol fulladt bele. Vagy a kancát adjátok ide, vagy a kislányt!

- A kancát már nehezen tudnánk visszaadni, vidd a lányt!

Fogja Jójárt János a kislányt, beledugja a zsákjába, hátára veszi, és már viszi is. Hanem útközben megáll egy kis beszélgetésre. A kislány keresztanyja aznap finom édeskását főzött neki, és hogy a kása megfőtt elkiáltotta magát, ahogy szokta:

- Hát a lábast ki nyalja ki?
- Én, keresztanya! – szólt egy cérnahangocska.
- Hol? Hol vagy, kicsikém?
- Jójárt János zsákjában!

János éppen nem néz oda, a keresztanya hamar kiszabadítja a kislányt a zsákából, és hogy János semmit se vegyen észre, bedug a helyébe egy kandúrt, egy kutyát és egy köcsög tejet.

Jójárt János közben kibeszélgette magát, újra a vállára veti zsákját, és útnak ered; nem is igen vett észre semmit, olyan egyforma nehéz maradt a zsákja, hanem ahogy bandukol vele, s lötyög jobbra-balra a hátán, csak furcsállja, csak figyeli, mi izeg-mozog ebben a bolondos zsákban? Mintha verekednének benne! Úgy is volt. A kandúr meg akarta inni a tejet, a kutya a kandúr farkába harapott, a tej kifolyt, s végigcsurgott Jójárt János hátán.

– Hallod-e, te erre-arra, hát így huncutkodszt?! – kiáltja Jójárt János. – No megállj, majd adok én neked!

Hát egyszer csak nyílik a zsák, egy ugrással kinn terem a macska, azzal uzsgyi, neki a rétnak, a kutya meg utána. Nagy, kerek szemeket meresztett utánuk János, hogy itt meg miféle csoda történhetett. De akkorra már bottal üthette a nyomukat, nemcsak a kislányét, de kutyáét macskáét is. Így lett Jójárt Jánosból – Pórujár János.

Francia népmese

Az illusztráció: Göndör Bertalan metszete

Általában minden gyerek nagyon kedveli a lufit. A virággal egy kis újdonságot vihetsz az otthoni lufizásba.

ZSIBONGÓ

Lufivirág

Hozzávalók: 5 piros lufballon, 2 sárga lufballon, kis spárga.

A munka menete: Mind az 5 piros lufballont egyforma méretűre fújuk. Egyenként elkötjük spágával vagy magán a lufin csinálunk egy csomót. Ha nem fújuk túl nagyra, könnyű lesz megcsomózni.

2 piros lufit összekötünk és külön 3 piros lufit szintén, egy-egy csoportba.

Utána a pirosnál kisebb méretre felfújuk a 2 sárga lufit. Ezeket is elkötjük és összekötjük őket. A 2 összekötözött piros lufit egymásba tekerjük; két-háromszor ös-

szetekerjük őket az összekötésnél. Ha kész, közétekerjük a sárgát is.

A végén elrendezzük úgy a lufikat, hogy a pirosak egy 5 ágú virág szirmait képezzék, a sárgák pedig a lufivirág két oldalán a virág közepét; ahogy a képen is látható.

Ha van lufballonfújó gázunk, azzal is megtölthetjük a lufikat, akkor célszerű egy vékony damilt kötni a kész virág közepére. A damilt 2 piros lufi között kell elvezetni úgy, hogy lógjon lefelé, az aljára pedig nehezéket kell kötni vagy valamihez hozzá kell kötni. Így kis virágoskertünk is lehet a lufiból.

Természetesen más színeket is használhatunk a virág készítéséhez.

Hogyan készül a vattacukor?

Hogyan lesz a kristályos állagú cukorból pehelyszerű édesség?

A vattacukrot két amerikai édességkészítő, William Morrison és John C. Wharton találta fel 1897-ben, a Tennessee állambeli Nashville-ben. Rájöttek, hogy egy megfelelő gépezet segítségével a finomra őrölt cukor állaga megváltoztatható, könnyű, pelyhes finomság készíthető belőle. Az új édességet Fairy Floss névre keresztelték, ez magyarul annyit tesz: tündérpehely.

Az általuk kidolgozott vattacukor-készítő gép elve a mai napig változatlan. A lényeg az, hogy a finom kristályos állagú cukrot (a hozzáadott színezékekkel és ízesítő anyaggal) a középben lévő fejbe töltik, ami magas hőmérsékletre hevítve megolvasztja. A fej nagy sebességgel forog, így a folyékony cukormassza a centrifugális erő hatására a szélére csapódik, ahol egészen apró lyukak találhatók. Ezekon keresztül az olvadt cukor vékony sugarakban elhagyja a fejet, és a szabad levegőre érve vékony szálak formájában megdermed. A szálacskákat hurkapálcával vagy – angolszász országokban – papírtölcsérrel könnyedén összegyűjthetők, feltekerhetők, és kész az édesség. Van, ahol dobozba vagy zacskóba csomagolják a vattacukrot, és így árusítják.

Tudod-e...

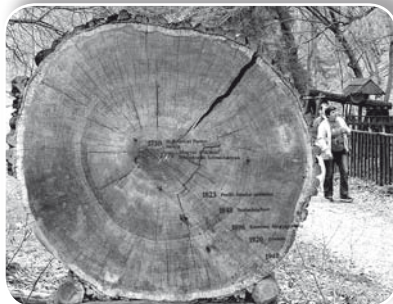
...hogymért nem illatos minden virág?

A virágok kellemes illata arra való, hogy a beporzást, megtermékenyítést végző rovarokat odacsalogassa. Vannak virágok melyeknek olyan erős az illatuk, hogy nem szabad éjszakára a szobában hagyni, mert megfájdul a fejünk tőle. Akadnak azonban olyanok is melyeknek nincs illatuk, ezeknél a megporzást a szél végzi el.

...hogymért csukja össze a szirmait este néhány virág?

Azok a növények hajtják össze este tarka szirmaikat, amelyek nagyon szeretik a meleget és a fényt. A nyári kertekben, napos erkélyeken érzik igazán jól magukat. Ha árnyékba kerülnek, vagy amikor a nap már lebukott fokozatosan összecukják szirmaikat. Ezt ti is megfigyelhetitek otthon a virágoskertben. Így maradnak egész éjszaka, és csak a napsugarak érintésére nyílnak ki ismét.

...hogymért hány éves a fa?

Ha egy kidöntött fa törzsét jobban megnézzük évgűrűket, jellegzetes karikákat láthatunk. Ezek évente fejlődnek, minden évben eggyel több van, ezért lehet róluk a fa korára következtetni. Nem minden fa visel évgűrűket, így például a trópuso-

kon, ahol az időjárás nem változik olyan szélsőségesen mint Európában, a fáknak nincsenek évgűrűik.

...hogymért hasznosak a rétek?

Nedvességükkel felfrissítik a környezetet, táplálják a talajt és megakadályozzák a földcsuszamlásokat.

A növényeknek bőséges állandó táplálékra van szükségük, amelyet a folyamatosan növekvő gyökereikkel szívnak fel. A gyökerek minden évben kicserélődnek, az elhaltak szétbomlanak, így nagyon sok mikroorganizmusnak szolgálnak táplálékul, vagy humusz képződik belőlük, ami a talaj vékony, de nagyon termékeny része.

...hogymért szűrősek a kaktuszok?

Leveleik szűrős töviskékké alakultak, mert ez kedvezőbb a száraz területeken élő növények számára. Így kisebb felületről kevesebb nedvességet kell elpárologtatniuk, ez pedig például a sivatagban, ahol forrón tűz a nap, és ritkán esik az eső, fontos számukra. A kaktuszok tüskéi egyedül vagy csoportosan ülnek a növény testén. Szűrősek nem mérgezők, de ha a tüske hegye a sebheggyé török, gyakran okoz gyulladást.

1	2	3		4	5		6	7	8	-
9				10			11			12
13			14							
15			16				17		18	
19		20		21		22		23		
		24	25			26	27			28
	29					30		31	32	
33					34			35		
36										

Keresztrejtvény

– Miért békés emberek a kopaszok?

– ...

A válasz a rejtvényben.

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 9. Egyesült Államok, 10. Európai nemzet, 11. Ilyen kék az ég, 13. Átlátszó szárnyú rovar, 15. A múlt idő jele, 16. Szófaj, 17. Európai főváros, 19. ... Tin tin, 21. Még annál is lejjebb, 23. Fordítva rőt vad, 24. Levegő görögül, 26. A tetejére, 29. A kaviár is ez, 30. Európai nemzet, 33. Ágneska, 34. De, 35. Román pénz, 36. A válasz befejező része.

Függőleges sorok: 1. Katonai szemle, 2. Kis Eszter, 3. Olasz tévé, 4. Nagy vízesés, 5. Magyar zeneszerző, 6. Katika, 8. Pálya udvar, 12. Folyó spanyolul, 14. Te és ő, 18. Elsüti a puskát, 20. Ékszer szerbül, 22. Három betűi keverve, 25. Erbium, 27. Hamis, 28. Egyfajta köszönés, 29. Rab..., 31. Alom, 32. Sérülés, 33. Dehogy! 34. ÁÁÁÁ.

Betűrejtvények

1

D
U   A

2

VA
D

3

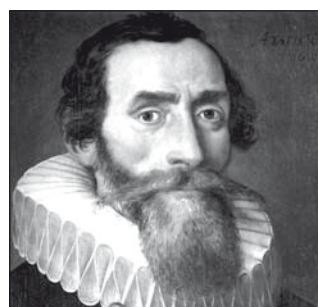
TMS

4

Á
R

Skandináv rejtvény (18.)

Rejtvényünkben a képen látható német csillagász, matematikus és optikus nevét, valamint legjelentősebb felfedezését rejtettük el

OSZTÁLYOZÓ	▼	NEM HIÁNYZIK	▼	BOSZNIAI FOLYÓ	▼	BOLOND ...	▼	ÁRULÓ	▼	ZSEB-LÁMPA	▼	
JAPÁN	SZ	MELY HELYRE RAK?	NEUDÍMUM		EZ		BÁCSKAI HELYSÉG	PÁSKANDI GÉZA				
RÜT					NAGY ÁLLÓVÍZ							
TELEVÍZIÓ			EZEN A NAPON		LE, SZERBÜL					MÁLTA		ITÓKA
LYUKAT KÉSZÍT					1001							
BELGIUM			GYERMEKEM		BESZÉL A KECSKE					51		
JÓD										NORD		
ZÉRÓ		MONGOL SÁTOR CSONT-HEJÁS			EURÓPAI NEMZET KORSZAK		VAJDASÁGI RÉGIÓ LŐRÁN LENKE					
450			ROE		ÉSZAK					ÉJFÉL ELŐTT		
FÜRGE HÜLLŐ			KARÁDI KATALIN		Ú. G.	ELŐKELŐ				HAMIS		
				BULI			LAK BETŰI SVÉD-ORSZÁG		PÁL BETŰI			
				1000					EGY			
								ILUSKA				

Számjáték

		6	5		4	1		
	5	7	2	9	6	8	4	
2	8			7			6	5
3	4						1	9
6	9						8	2
	7	1				3	5	
		3	9		8	6		
			3	5	7			
				4				

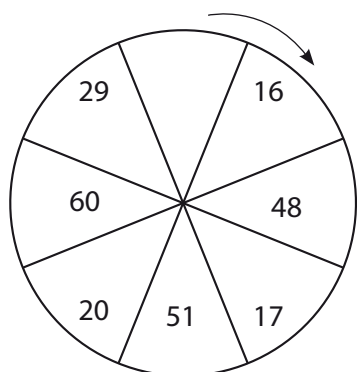
Az ábrát 1–9-ig terjedő, egész számokkal kell kitölteni úgy, hogy egy-egy sorban, oszlopban és nagyobb négyzetben minden szám csak egyszer forduljon elő.

Szókereső

		R				D		
	S	Z				R	E	
É	R	D				I	N	K
	B	R				K	E	
		N				D		

Olyan szót kell találnod, amely mindegyik sorral értelmes szót alkot.

Körszámtan

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Így is, úgy is

ARAB

KOCA

ÓKOR

RÓKA

Írd be a szavakat az ábrába úgy, hogy vízszintesen és függőlegesen is ugyan az a szó kerüljön sorra.

Névből név

1		○			○	DIVÁD
2					○	ACSAB
3	○					DORNA
4				○		DEREN
5				○		ZLOST

Öt nevet kell kapnod, ha más sorrendbe rakod a betűket, és beírod a négyzetekbe. A körrel jelölt négyzetek betűiből rakd ki a hatodik nevet.

A 17. szám megfejtései

Berakós rejtvény

Főzőcskét

Betűrejtvények

1. narancs, 2. banán, 3. barack, 4. meggy

Minirejtvény

orgona

Anagramma

májusfa

Lóugrásban

Szükségtelen. Remek olvasó vagyok.

Szókihúzó

füge

Betűpótlás

Májusi eső aranyat ér.

A 16. skandináv rejtvény megfejtése:

SZINYEI MERSE PÁL, MAJÁLIS, LILA RUHÁS NŐ

Könyvjutalmat kap:

Jenei Dorina, Szabadka

A karvalyos zászló

Földes Péter munkája nyomán
írta és rajzolta Fazekas Attila

187
Majd az áldozati állatot ledöntve megölték, s ezzel átadták a földnek. Árpád fejedelem pedig széttárta karját...

188

A nép ujjongott, mert látta, hogy a fű, a víz, a föld immár az övék. A fejedelem megkötötte szövetségét az új haza szelemeivel. Tudta a nép, hogy független, hogy megszűntek a belső viszályok, hogy egyetlen bölcs és hatalmas fejedelem van.

Mindenki bizonyos volt benne, hogy elfoglalják az egész országot, és itt fognak élni, ebben a hazában, ők maguk és utódaik. Mert ezt a hazát meg fogják, meg tudják védelmezni.

190

189

A hú karvalyosok pedig késedelem nélkül elindultak, hogy kifürkésszék a Dunántúlt. Mert kellett a föld a gabonának, kellett a mezők a méneseknek, a nyájaknak.

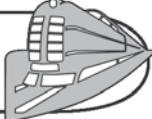

VÉGE

Több mint másfél évtizede, az esztelen polgárháború egyik mellékáldozataként, 1993. november 9-én hullt a Neretva folyóba az oszmán építészet egyik remekműve, a mostari Öreg híd. Az 1566-ban elkészült, 4 méter széles, 30 méter hosszú, a folyó fölött 20–30 méteres magasságban átívelő építmény az évszázadok során a délszláv népcsoportok és a különböző vallások közötti összekötő kapocs metaforájává vált. A híd fennállásának 427 éve alatt sok hadsereg masírozott rajta: az oszmánok után a „boldog békeidőkben” a Monarchia katonái jöttek, aztán a világháborúk során igencsak nagy lett itt a forgalom... Mivel azonban logisztikailag szükség volt a hídra, senkinek sem állt szándékában felrobbantani. Majd elkövetkezett a boszniai háború, és a Horvátország által nehézfegyverekkel is megtámogatott horvát milicisták egy tisztán horvátok által lakott hercegovinai főváros kialakításának reményében Mostarban szembefordultak korábbi szövetségesükkel, a bosnyákokkal, akik a város keleti, főként mohamedánok lakta felét tartották ellenőrzésük alatt. A szimbolikus téren is zajló városi háború immár nem kímélte az Öreg hidat sem: 1993. november 9-én a Slobodan Praljak tábornok vezette horvát katonák harcokciból kilőtt gránáttal a Neretvába döntötték a bosnyák költők által számtalanszor megénekelt, félhold alakú építményt. Élt 427 évet... – gondoltuk ekkor a tévé képernyőjénél ülve.

UTAZZ VELÜNK!

A „porábul megéledt” híd

Danger!

Mostari jelmez

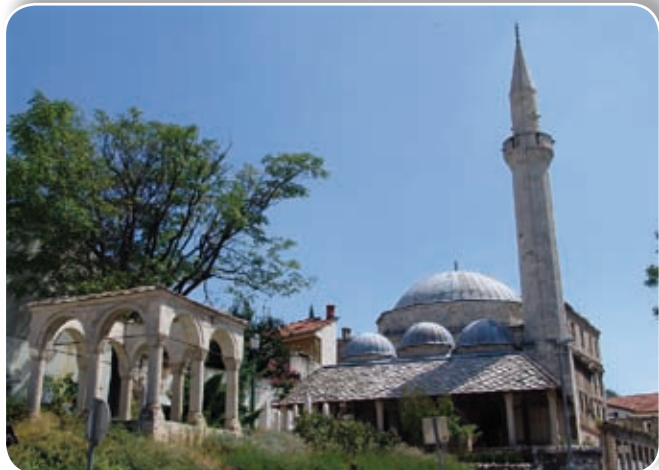
Aztán a boszniai vérontás lassan véget ért. A polgárháború „eredményeként” a város és a hozzá tartozó települések lélekszáma húszezer fővel csökkent, az etnikai arányok megváltoztak. Az egykoron a lakosság 20 százalékát adó szerbek szinte teljesen eltűntek Mostarból, és a korábbi vékonyka bosnyák többséget szűk horvát többség váltotta fel. A mostari túlélők – nemzetiségtől függetlenül – egyre inkább „elborzadtak a háború zordon műve felett”.

A nemzetközi ellenőrzés alatt álló városban kampány indult a híd újjáépítéséért: „Ha nem lesz híd, nem lesz Bosznia” feliratú plakátok tucatjai kerültek a házfalakra. Átmeneti megoldás gyanánt egy keskeny függőhíd, majd – immár a magyar műszaki kontingens közreműködésével – egy ideiglenes gyaloghíd került a két romos hídfőre, amelyen lassan ismét megindult az élet. Mindemellett rendkívüli módon hiányzott a helyieknek a régi építmény; a belváros szimbólumának, a híres, „interetnikus” hídugró versenyek színhelyének eltűnése nap mint nap az emberek eszébe juttatta a háború tragikus eseményeit. 1997-ben a magyar műszaki kontingens

tagjai megkezdtek a híd darabjainak „kihálászását” a 6-7 Celsius-fokos Neretvából könyűbúvárok, illetve a Hídepítő Rt. által tervezett úszó-kiemelő szerkezet segítségével. Az eredetileg csaknem 150 köbméter mészkből álló híd anyagának kevesebb, mint a fele „maradt állva” a két parton; a magyar szakemberek 1999-ig több száz kisebb-nagyobb kőtömböt emeltek ki a folyóból, ezek egy részét mementóként a parton helyezték el. Az eredetivel szinte minden paraméterében megegyező, új építmény avatására végül 2004. július 24-én került sor, a bosnyákok és horvátok közötti megbékélést szimbolizáló pompás külsőségek közepette.

A második gyermekkorát élő hidat a azóta ismét fölkeresik a turisták (fotóink négy nappal az avatás után készültek), s tapasztalhatják, hogy bár az eredeti Öreg híd felrobbantásával hosszú időre összeomlott a délszláv népek testvériségnek mítosza, a város újjáéledt: a horvátok és a bosnyákok közötti viszony normalizálódni látszik... A felszínen, legalábbis.

K. Cs.–L. G.

A mostari mecset

A régi híd kövei

Rambo nem tér vissza

Sylvester Stallone elképzelhetetlennek tartja, hogy elkészüljön a Rambo című film ötödik része. A színész úgy érzi, hogy már mindent kihozott ebből a karakterből, minden további próbálkozás inkább erőlködésnek tűnne a rajongók szemében.

Az előző epizódot 2008-ban mutatták be a mozik. A John Rambo néven futott filmben az egykori vietnami veterán a fél burmai hadsereggel egyedül vette fel a harcot, és végül 113 millió dolláros bevételre tett szert világszerte. Ez az összeg pedig igencsak nyereséggé tette a vállalkozást, hiszen a gyártás „csupán” 47 millió dollárba került.

-BO-

Madonna fehéreneműben és kereszttel idézi a múltat

Már megszokhattuk, hogy az 51 éves énekesnő a fotókon 20-30 évvel fiatalabbnak tűnik. A májusi Interview magazin kedvéért viszont néhány olyan régi kelléket is bevetett a múlt felelevenítéséhez, mint például a kereszt, a csipkekesztyű vagy a Marilyn Monroe-ra hajazó külső. Ja, és a képek egy részén persze csak fehéreneműt visel.

Madonna ugyan híres arról, hogy folyton megújul, az Interview magazin kedvéért most lelkes múltidézésbe fogott, és most nem kizárólag arra gondolunk, hogy némi utómunkával megint levarázsoltak róla húsz-harminc évet. A kiadványban látható képeken ugyanis újra előkerül a kereszt, ami igen lényeges motívum az ő esetében, valamint a nyolcvanas években használt több kiegészítője is, amik szinte védjegyévé váltak. Lásd például a tengeri karkötőt, amihez hasonlókat azokon a fotókon is viselt, amelyeket 1983-ban készített róla Gary Heery, vagy a csipkekesztyűt, amit szintén előszeretettel viselt még karrierje kezdetén. Ja, és ha már a múlt újrahasznosításánál tartunk, ne feledkezzünk meg a 1990-es Justify My Love klipről, amelynek képei szintén beugorhatnak a fotósorozat láttán. De ez csak egy példa a sok közül....

Bár az énekesnőt már rengeteg kritika érte amiatt, hogy rendre leretusálnak róla pár évtizedet, ez nem veszi el az amúgy bizonyára irigylésre méltó erőnlétnek örvendő celeb kedvét attól, hogy továbbra is jóval fiatalabb másaként pózoljon különböző aktuális képeken. Így történt ez

az Interview magazin számára készült fotósorozat esetében is. A magazin egyébként egy werkvideót is feltett a fotózásról, de kellően gyorsak a vágások ahhoz, hogy ne tudjunk elmerülni a részletekben. A fekete-fehér képeket egyébként a Marcus Piggott és Mert Alas páros készítette. A két fotós számtalan celebet örökített meg már, és az 51 éves énekesnő munkásságát is behatóan ismerik, tavaly például egészen odáig merészkedtek, hogy Cameron Diazból is Madonnát faragtak a V magazin kedvéért. Tegyük hozzá, pillanatnyilag két olyan énekesnő is van, akik igencsak sokat merítenek idősebb kolleganőjük korábbi korszakaiból. Igen, jól tippeltetek, Christina Aguilérára és Lady Gagára gondoltunk.

Az Interview magazin persze nemcsak pár szexis fotóval kedveskedik az olvasóinak, hanem egy interjúval is, amit nem más készített az énekesnővel mint Gus Van Sant amerikai filmrendező. A beszélgetés során természetesen szóba került a rendező Milk című filmje, amiben Madonna volt férje, Sean Penn alakít. Az énekesnőt állítólag megrikatta az alkotás, ugyanis eszébe juttatta barátait, akiket az AIDS miatt veszített el. Megértem, hogy miért tetszett neki a szerep, miért mondott rá azonnal igent. „A Milk nagyon sok emléket hozott felszínre bennem” – nyilatkozta Madonna, aki a New Yorkban töltött első éveire utalt. „Hirtelen nagyon sok csodálatos, számomra fontos ember hunyt el... egyikük a másik után. Örült idők voltak. Persze ekkor indult be a karrierem is” – tette hozzá az énekesnő, aki szerint az

emberek nem igazán beszélnek erről az időszakról.

Együttal arról a filmről is beszélgettek, amelynek forgatókönyvét a híresség közösen jegyzi Alex Keshishiannal. A W.E. forgatását valamikor nyáron kezdik majd el, és Madonna várhatóan a rendezői székbe is beül. „Két és fél éven keresztül írtam, a megszállottja lettem. Akkor kezdtem neki a forgatókönyvnek, amikor befejeztem a Mocskos és bölcsesség című filmet. Az ötlet már korábban megszületett, de először egy kisebb fába akartam vágni a fejszémet, szerettem volna beletanulni a filmkészítésbe” – nyilatkozta.

Hozzátette a zene most nem játszik olyan fontos szerepet az életében. „Jelenleg nincs lemezszerződés, nem tudom, hogyan jelentetem meg a következő albumomat. Nem szenteltem kellő figyelmet a zenei karrieremnek, mert a film annyi időmet elvette. A négy gyermek és a filmezés mellett nincs időm másra” – mondta Madonna, aki hálás azoknak az embereknek, akik összerakták a Sticky & Sweet turné DVD-változatát, de saját bevallása szerint halványlila segédfogalma sincs a forgalmazás részleteiről.

Christina Aguilera Lady Gagát másol

gedhetetlen latexcuccok. Bár a latexet már számtalanszor láthatuk Lady Gagán, az ilyesmi eddig kimaradt klipjeiből.

Ennek ellenére azonban bőven akad hasonlóság. Elég csupán Aguilera jelenlegi külsejét és Lady Gagát egymás mellé állítani, de mindketten szívesen reklámoznak termékeket klipjeikben – és ebben Lady Gaga nagymester –, Aguilera rátett egy lapáttal, és saját parfümjait is bevette a videóba, minden előzmény nélkül.

Persze az énekesnő egyértelműen nem Lady Gaga-ihletésűnek tartja új videóját. „A legutolsó albumom óta feleség és anya lettem, rengeteget változtam” – nyilatkozta Aguilera, aki új filmjének promóját is bevonta az interjúba.

„Tulajdonképpen rengeteget fejlődtem az új filmem, a Burlesque forgatása alatt. Befejeztem az albumomat, félretettem, és forgathattam az új filmet, és amikor végeztem a filmmel, több mondanivalóm és írnivalóm lett, és így született az első kislemez, a Not Myself Tonight” – mesélt élményeiről. „Ez pont az volt, amit éppen éreztem. Annyira sokat fejlődtem és változtam, olyan sokat tanultam magamról, a szakmámról és a színészszakmáról a film alatt, hogy ez teljessé tett.”

Christina Aguilera ez a negyedik angol nyelvű stúdióalbuma, az első 1999-ben jelent meg, és akkoriban még az volt a cél, hogy valahogy felülkerekedjen Britney Spears sikerein. Második lemeze Stripped címmel jelent meg, aminek az emlékeztető és egyben botrányos Dirty című dalát köszönhetjük. 2006-ban pedig Back to Basics címmel adott ki albumot, mely soul-, jazz- és blueselemeket tartalmazott.

-vel-

Néhány eltérő mozzanat van az új klipjében, de Christina Aguilera külseje könnyen megtevesztheti a figyelmetlen rajongókat. Az énekesnő, hajszínének és extrém ruházatának köszönhetően könnyedén összetéveszthető Lady Gagával, bár valószínűleg Aguilera nem ilyen végeredményt akart.

Christina Aguilera hosszú kihagyás után ismét visszatért a zeneparba, és hogy biztos magára hívja a figyelmet, egy fura klipet készített a Not Myself Tonight című dalához, írja a Daily Mail. Az énekesnő hajszínének és extrém ruházatának köszönhetően könnyedén összetéveszthető Lady Gagával, bár valószínűleg Aguilera nem ilyen végeredményt akart.

A Not Myself Tonight című számban felvonultatott számos s/m-kelléket, a klipben van szájszecek, nyakörv, bőrpálca, cicatányér, csukló- és bokakötöző, fejmaszk, és természetesen az elen-

Rádiód TOP 10

Cheryl Cole

1. CHERYL COLE: Fight For This Love
2. LADY GAGA: Bad Romance
3. DAVID GUETTA feat. KELLY ROWLAND: When Love Takes Over
4. THE BLACK EYED PEAS: I Gotta Feeling
5. ROBBIE WILLIAMS: Bodies
6. TABÁNI ISTVÁN: Ments meg!
7. THE BLACK EYED PEAS: Meet Me Halfway

Robbie Williams

8. OLÁH IBOLYA: Ritmus
9. ALEXANDRA BURKE: Bad Boys
10. PITBULL: I Know You Want Me (Calle Ocho)

Alexandra Burke

Pályázat

A Tini-Ifjúsági táncdalénekesek 19. Vetélkedőjére, Temerin 2010

Pályázati feltételek

1. A szervezők 13–25 éves fiatalok jelentkezését várják. A jelentkezők tüntessék fel nevüket, a pontos születési dátumukat, lakcímüket és telefonszámukat.
2. A szervezőbizottság döntése alapján az eddigi kategóriagyőztesek is versenyezhetnek, amennyiben nem töltötték be a 25. életévüket.
3. A szervezők felszólítják a jelentkezőket, hogy a hangpróbára (audícióra) hozzák magukkal bármilyen hanghordozón annak a három magyar nyelvű dalnak a felvételét, amely egyikével (a szakzsűri fog javasolni) a november 6-i döntőn kívánnak fellépni. Azokat, akik ezt nem teszik meg, a szervezők diszkvalifikálják. Az audíció sikeres lebonyolítása érdekében a szervezők arra figyelmeztetik a jelentkezőket, hogy a hangpróbán a három szabadon választott dalnak a szövegét is tudniuk kell.
4. A fesztivál szakzsűrije korosztályonként I., II., és III. díjat, valamint különdíjakat ítél oda. A publikum szavazatai döntenek el a közönség díját.
5. A versenyzőket a döntőn a szervezők által biztosított zenekar kíséri.
6. Az audíció pontos időpontjáról és helyszínéről a jelentkezőket a szervezőbizottság levélben értesíti.
7. A Tini-Ifjúsági Táncdalénekesek 19. Vetélkedőjét 2010. november 6-án tartjuk a temerini Sportcsarnokban.
8. A győztesek részére a Vajdasági Rádió és Televízió felvételést biztosít, az így készült hanganyagot műsorára tűzi, és a vajdasági rádióállomásoknak is rendelkezésére bocsátja, továbbá itthoni és külföldi fellépési lehetőséget kínál.
9. Jelentkezni kizárólag a Szirmai Károly MME címen lehet: 21235 Temerin, Petőfi Sándor utca 19. További információk a 021/843-411-es telefonszámon (munkanapokon 18 és 22 óra között).
10. Jelentkezési határidő 2010. július 15.

A szervezőbizottság

Sziasztok!

Lehet, hogy nagy kérdés, de nekem sokat jelentene, ha beraknátok Tose Proeszkiről egy posztert!
Köszö :)

Grgity Niki

TELJESÍTVE!

Pajtikáid

Szénanáthát gyógyító csengőhang

Új találmánnyal rukkolt elő egy japán cég: a szénanáthát gyógyító telefonos csengőhanggal újít a gyógyászat birodalmában. A telefonos csengőhangok laboratóriumának legújabb alkotása éppen jókor jön: a japán szigeteken ezekben a napokban kezdődik a cseresznyevirágzás szezonja, amely egybeesik a virágpor-allergiák jelentkezésével. A tokiói cég szerint az új csengőhang csökkenti az allergiás panaszokat, ha a telefont az orruk alá helyezik a páciensek.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matiče srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói, valamint
Kisebbségi Titkársága

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje Uf 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
 ■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
 ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefonon) ■
 ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
 ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
 ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
 ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
 ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■